

CONCEPT-VERSLAG RAADSVERGADERING 21 JUNI 2022

<p>Aanwezig: Voorzitter De heer G.A.A. Verkerk</p> <p>Raadsleden: Mevrouw L.I. Bentvelzen (tot agendapunt 9) De heer E.G.T. Braam De heer D. Cupedo (vanaf agendapunt 10) De heer D.F.A. van Dam De heer C.P.I.M. Dolmans De heer M. van 't Eind De heer M.J. van Enk De heer M.A.J. Ezinga De heer S. Geleijnse Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen Mevrouw M.E Harmsen Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx De heer M.T.F. Kaffa Mevrouw P.G. Kames Mevrouw A. Koegler-Böhm De heer G. Kruger Mevrouw S. van Maarseveen De heer M. El Majjaoui</p>	<p>Vervolg aanwezige raadsleden: De heer G. van Malsen (tot agendapunt 9) Mevrouw W.A.A.M. van Nunen De heer R. Nunnikhoven De heer U. Oelen Mevrouw L.B. Oude Alink Mevrouw A. Prenger Mevrouw C.Y. Schwencke De heer C.G. Sleddering De heer W. Smith (vanaf agendapunt 10) De heer Q.L.A. Veerman De heer E. van der Veer (vanaf agendapunt 10) Mevrouw W. van der Weij De heer M.V. Weterings De heer M. Wit (tot agendapunt 9) Mevrouw E. Woudstra De heer A. Zoghbi</p>
<p>Aanwezige portefeuillehouders: <u>Tot en met agendapunt 9</u> Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen Wethouder, de heer A. van de Laar</p> <p><u>Vanaf agendapunt 10 (na benoeming nieuw college)</u> Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen Wethouder, de heer A. van de Laar Wethouder, de heer W. van Damme Wethouder, de heer G. van Malsen Wethouder, de heer M. Wit</p>	<p>Griffie: Griffier: de heer J.C. Hoefnagel</p> <p>Verslag: Mevrouw M.M.A. Tittse</p>

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Vergadering van de gemeente Rijswijk op 21 juni 2022. 21 juni is de longest day, dus geniet u mee en beleef het mee. We gaan beginnen. Ik heb verder geen mededelingen. Ik heb nog geen bericht van de herinnering ontvangen. De heer El Majjaoui is er nog niet, dus die verwachten wij nog wel. En voor de rest zijn

we compleet. Dan gaan we naar de trekking van het stemmingsnummer en ik haal nummer twee eruit. Kom maar even. Dat is de heer Braam. Mijnheer Braam, we beginnen bij u als dat tot mondelinge stemmingen leidt. Daarvoor hebben we leden van het bureau van stemopneming. De griffier heeft uitgezocht mevrouw Harmsen als voorzitter en als leden de heer El Majjaoui, moet hij wel komen, en mevrouw Jansen-Dirkx. Daar gaan we dan de stemopneming mee doen.

2. Spreekrecht burgers

De voorzitter: Dan gaan we naar het tweede agendapunt. Dat is het spreekrecht van burgers. Er zijn er drie die zich gemeld hebben. Dat is de heer Doeswijk, mevrouw Koole, beide over het coalitieakkoord, en mevrouw Hofstede over het bestemmingsplan Hofstede. Komt u maar naar voren, dan kunt u uw inspraak doen achter de kathedraal. De heer Doeswijk, is hij er? Oh, we gaan aan de andere kant inspreken. Ja, dat is prima. Dat is dichterbij de publieke tribune. Mijnheer Doeswijk, zegt u het maar.

De heer Doeswijk: Ja, goedenavond. Geacht college en raadsleden, ik spreek namens de werkgroep Pasgeld, namens de heer Hooijer, die kon zelf vanavond niet aanwezig zijn. Ik had jullie vandaag graag willen feliciteren met het coalitieakkoord dat visie en durf uitstraalt, een visie op groen, klimaat adaptief en onderscheidend voor Rijswijk. Een Rijswijk dat beseft hoe belangrijk het is om zorgvuldig om te gaan met haar groene zoom voor de leefbaarheid in de toekomst. Een Rijswijk dat durft te kiezen voor een gezonde toekomst in plaats van financieel voordeel op de korte termijn. Maar helaas, dat kan niet zo zijn. In een nieuw akkoord hebben de nieuwe coalitiepartijen zich voorgenomen om Pasgeld, de nu nog groene buffer die Rijswijk scheidt van Delft, vol te bouwen met meer dan 1100 woningen en bedrijfspanden en minimaal nog een school. Naast Rijswijk-Buiten nu al de meest versteende wijk van Rijswijk en dat is een citaat van de wethouder. De nu nog groene buffer die Rijswijk scheidt van Delft vol te bouwen met meer dan 1100 woningen en, sorry, komt een extra ongekende dichtheid van huizen, mensen, huisdieren, auto's, verstening, verkeersbewegingen en dat zal een mokerslag uitdelen aan de speciale natuur en de leefbaarheid van Rijswijk in zijn geheel. Onomkeerbare schade in dit laagst gelegen van Rijswijk, waarvan de hoge rekeningen van een stel, voor zover dat nog kan, wordt doorgeschoven naar de toekomstige generatie. Dit geldt ook voor noodzakelijke oplossingen tegen hittestress, slechte lucht, lawaai, licht. Dat zullen onze kinderen moeten betalen. Rijswijk heeft al een negatief trackrecord met bouwplannen, het huis van de stad kost miljoenen extra, Rijswijk-Buiten ook, Pasgeld Oost en West zullen dit niet oplossen, alleen verergeren. Rijswijk wordt een grauwe huizenzee, waar restjes van de oorspronkelijke natuur en historie straks alleen terug te vinden zijn in de straatnaambordjes. In niets volgde Rijswijk haar eigen stadsvisie. Het groenbeleidsplan is aan de kant geschoven. Dat wordt ook letterlijk zo door projectleiders genoemd. Er wordt meer gebouwd dan is voorgenomen en dan Rijswijk aankant. Geen bestuur kan vertellen hoeveel Rijswijk precies groeit en hoeveel huizen er worden gebouwd. Het ontbreken van samenhang tussen alle bouwprojecten is door de wethouder zelf als probleem onderkend. Rijswijk wordt als groenste gemeente neergezet, maar vervolgens wordt dat als argument gebruikt om nog meer te bouwen. Met creatief boekhouden wordt groencompensatie gevonden in fietspaden, waterzuivering, bedrijfsterreinen of het openstellen van een volkstuincomplex. Vele hectares open groen verdwijnen onder de stenen. Daar helpt geen vierkante meter tegelwippen tegen. Het argument dat er toch kassen stonden, is maar voor een klein gedeelte waar en ontkent de grote natuurwaarden van het aaneengesloten groen. Rijswijk versteend in razend tempo. Vergelijk de kaarten maar, de getallen willen maar niet geven. Sterker nog, er wordt met het groen in Rijswijk aan alle kanten dubbel geteld. De kop in het bouwzand steken, noemen we dat. Waterbeheersing, tegengaan hittestress, biodiversiteit, bestaande ecologie zijn zaken die de toekomstige generatie op zijn bordje krijgt. En terwijl het groen wordt opgeheven staan grote kantoorlocaties met goede infrastructuur al jaren, zo niet tientallen jaren leeg. Het coalitieakkoord vertoont geen visie op het totaal, noch

durven in zicht. Het neemt slechts jargon over van de projectontwikkelaars bij wie de ultieme biodiversiteit een bijenhotel is met een ingezaaide berm. Wat een teleurstelling dat partijen die voorheen die visie wel tonen zich nu monddood hebben laten maken. Er is geen totaaloverzicht van alle vlekken op de verkeerscirculatie in MER van alle bouwprojecten. Voor een individueel project kan het, voor alle projecten samen zul je zien dat het mis gaat lopen. In het huidige Rijswijk-Buiten is er al wateroverlast. Dat wordt in Pasgeld alleen maar erger. De projectontwikkelaars zijn er straks vandoor met de winst, de gemeente mag op de financiële blaren zitten. Toch geven wij de moed niet op. We zullen niet machteloos toezien dat Rijswijk zijn groene onderscheidende vermogen letterlijk en figuurlijk verliest, de leefbaarheid afneemt en onze kinderen en toekomstige bewoners de rekening mogen betalen. De werkgroep Pasgeld blijft dit dialoog, dragen onze kennis en kunde bij en we hopen ondanks alles dat we u scherp kunnen houden en behoeden voor het nemen van beslissingen waar iedere Rijswijkse bewoner achteraf spijt van krijgt. We kunnen u onmogelijk feliciteren met dit coalitieakkoord, maar we feliciteren u wel als wethouders met de ...

De voorzitter: Mijnheer Doeswijk, ik moet u onderbreken. Het is tijd om te stoppen.

De heer Doeswijk: Oh, nou, prima.

De voorzitter: U mag nog wel uw slotzin uitspreken.

De heer Doeswijk: Ja, ik wilde de wethouders wel feliciteren met hun aanstelling en ze moed en wijsheid toewensen in de toekomst.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan nu naar de tweede spreker, dat is mevrouw Koole.

Mevrouw Koole: Dank u wel. Goedenavond. Ik wil even duidelijk maken dat ik hier vanavond op persoonlijke titel sta en niet namens de werkgroep Pasgeld. Beste college, beste raad, om positief te beginnen: ik geloof nog steeds dat u het goed wil doen voor onze stad. U kunt hier het verschil maken voor huidige Rijswijkers en toekomstige generaties. Dat is een hele verantwoordelijkheid, maar neemt u die echt? Dat is een vraag die ik aan elke raadslid en elke wethouders zou willen stellen. Doe uw eigen onderzoek, denk aan uw kinderen bij het nemen van beslissingen en blijf vooral bij uw gevoel. In de vorige collegeperiode is het willen zijn van een betrouwbare overheid een belangrijk thema geweest. Reden voor doorgang van dure kunst en de stemmen voor doorgang van belachelijke bouwplannen van decennia oud. Voor velen van u tegen beter weten in tegen uw gevoel. Maar de overheid moest betrouwbaar zijn. De deals met ontwikkelaars waren immers al beklonken. Zou dat een reden zijn dat zoveel mensen lokaal stemmen, omdat van een betrouwbare overheid al lang geen sprake meer is? Omdat beloftes niets waard zijn? De wensen en zorgen van vele Rijswijkers kunnen u niet zijn ontgaan. Het belang van een groene stad, groen in de buurt, schone lucht en een rem op de Rijswijkse bouwdrang. Reden ook voor vele mooie verkiezingsbeloften. Ik noem in het bijzonder de PvdA en GroenLinks als het om Pasgeld gaat. Want mijnheer Van Malsen, beste Gijs, in uw persoonlijke verkiezingsflyer beloofde u een krachtig geluid voor een groen Pasgeld. U zei dat veel partijen de mond vol hebben van een groen Pasgeld, maar anders stemmen. Dat waren nog eens uitspraken. Wist u dat daardoor de uitslag in het buurthuis de Drassige Driehoek een opkomstpercentage van 71 procent had tegen 33 procent van de rest van Rijswijk? Veel groter dus dan het gemiddelde met grote winnaars, GroenLinks en op de tweede plaats PvdA. Samen goed voor 55 procent van de stemmen in Pasgeld. Maar nu u uw wethouderspositie mag bekleden, is daar weinig van over. Heeft u uw idealen ingeruild? Nu zegt u dat alles wat groen is bij GroenLinks hoort en dat bouwplannen doorgang vinden, geen groene context, geen eisen. Is dat het krachtige geluid dat u bedoelde? Bent u er niet met mij eens dat groen en duurzaamheid portefeuille overstijgend zijn? Dat daar een

gezamenlijke aanpak nodig is? Wat vindt u van uw verkiezingsbelofte in lijn met uw onderhandelingsresultaat? En dan het nieuwe raadslid van GroenLinks die zich op de bewonersbijeenkomst van 16 juni jongstleden zelfs kwam verontschuldigen omdat ze hadden voorgestemd voor het coalitieakkoord. We moeten wel, anders was er geen akkoord. Is dat niet hoe onderhandelingen werken, dat als iets echt ingaat tegen kernwaarden, dat je dan ook je rug recht houdt? Dit is meebesturen heilig. Tegen beter weten in. Gelukkig hebt u nog kansen, raadsleden. U kunt nog tegen coalitieafspraken stemmen. U mag elk ontwerp met te veel beton en te weinig groen wegstemmen. U mag ontwikkelaars dwingen om minder oppervlakte te bestemmen voor woningen en meer openbare natuur te realiseren. U kunt ook zorgen dat de stekker uit deze coalitie wordt getrokken. VVD gaf eerder het goede voorbeeld al. Maar we gaan niet bouwen op het TNO-terrein. Prachtig, maar waarom is dat? Mag er eigenlijk wel gebouwd worden of is de grond dusdanig vervuild dat bouwen daar helemaal niet kan? Heeft u dat onderzocht? Vervuilde grond is ook de reden dat het Elsenburgerbos groen blijft. Willen toekomstige bewoners eigenlijk wel in Pasgeld wonen met al die gifgrond in de buurt? De vervuilde sloten met tuinbouwgif, de resten van een raketbrandstoffen, explosieven en andere chemicaliën bij TNO en onder de rook van DSM voormalig GistBroccades? Een duurzame omgeving verkoopt, maar de werkelijkheid is anders. Nu heeft u de kans om het landbouwplastic te verwijderen en natuur toe te voegen in plaats van gebrekkig compenseren. In lijn met de Rijswijkse stadsvisie, de wensen van inwoners, uw verkiezingsbeloften en in het kader van een betrouwbare overheid die er in de eerste plaats voor zijn inwoners zou moeten zijn. En ik wens de nieuwe wethouders veel succes.

De voorzitter: Mevrouw Koole, ik moet u onderbreken. Het is tijd. Wilt u afronden?

Mevrouw Koole: Ja, ik ging al afronden. Ik wens de nieuwe wethouders veel succes in hun nieuwe functie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door met de derde inspreker. Dat is mevrouw Hofstede.

Mevrouw Hofstede: Goedenavond geachte voorzitter, college en raadsleden. Mijn naam is Magrid Hofstede en ik spreek voor agendapunt 6, bestemmingsplan Hofstede. Enige overeenkomst in de naam is toeval. Allereerst wilde ik de raadsleden bedanken voor hun inbreng bij de bespreking van het onderwerp op Forum Stad en Samenleving op 9 juni en specifiek, waren we toen nog vergeten, een aantal raadsleden bedanken die de moeite hebben genomen om ons voor 9 juni nog te bezoeken en met ons in gesprek te gaan om de situatie ter plekke te zien. Raadslid Jansen-Dirkx van Wij. Rijswijk, raadslid Ten Brummelaar van Rijswijks Belang, raadslid Gijs, of de heer Van Malsen, straks wethouder van de PvdA en raadslid Mark Wit van GroenLinks en idem, wordt straks ook wethouder. Dank. Maar ook niet in de laatste plaats willen we de wethouder Van de Laar bedanken, die ook voor die tijd toch bij ons op bezoek is geweest, een goed gesprek heeft aangegaan met ons en over oplossingsrichtingen die wij zagen en de benoemde problemen samen met de toenmalige projectleider. Nou, we zijn blij dat deze discussie ook geresulteerd heeft. Op de agenda staat nu een amendement van zes fracties en daar zijn we als bewoners blij mee. Het geeft ruimte om nog eens goed naar de verschillende varianten te kijken in de oplossing richting van de ontsluiting en zowel de bestaande als de nieuwe. Van belang daarbij is wel dat, wat wij zien in het amendement is dat het technische stuk van Mobicom met de verkeerstellingen niet eruit gehaald wordt. Dat zou, op zich logisch, maar dat is wel goed om dat mee te nemen nog in de overwegingen straks in het onderzoek, omdat daar toch nog wel, nou, we hebben de vorige keer ook aangegeven, twijfels zijn over waar de grens gezet is, het aantal meetmomenten, de lengte van de meetmomenten. Als bewoners willen wij graag meedoen aan het onderzoek, zoals genoemd in het amendement en nou, daarvoor wens ik u dus ook wijsheid toe in het besluit over het amendement. Dank. Dit is het.

De voorzitter: Dank u wel. Hiermee is dan agendapunt 2 afgehandeld.

3. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we over naar agendapunt 3. Dat is de vaststelling van de agenda. U had allemaal wel een concept gehad. Daar wou ik nog een wijziging op aanbrengen in die zin dat er een motie vreemd van de agenda is van de heer Weterings. Die wou ik behandelen naar agendapunt 7, dus dat wordt zeven 7a. En ik zou ook toe willen voegen, afscheid van het college als 7b. Ja, college zit hier in deze samenstelling voor het laatst. Dan gaan de banken leeg en dan gaan we zien wat de rest van de avond oplevert. Dus ik wou daar toch wel even bijilstaan. Is dat akkoord, dat we de agenda op die manier aanpassen? Ja? Dan is dat dus besloten.

4. Vragen van de raad

De voorzitter: Dan gaan we naar vragen van de raad. Er zijn schriftelijke vragen van mevrouw Van der Weij geweest. Die zijn schriftelijk beantwoord. Mevrouw Van der Weij, is dat voldoende?

Mevrouw Van der Weij: Ja, ik wil u bedanken voor de antwoorden. Het is voldoende. Dank u wel.

De voorzitter: Goed zo. Dan hebben we agendapunt 4 ook gehad.

5. Raadsvoorstel Ontwerp vvgb realisatie van 4 garages Van Vredenburgweg 93 (RV-22-009)

De voorzitter: Goed zo. Dan gaan we naar de akkoordstukken, staat hier. Nou, we zullen zien. Agendapunt 5. Ik stel aan de orde het raadsvoorstel Ontwerpverklaring van geen bezwaar realisatie van 4 garages Van Vredenburgweg 93. Is daar iemand die daar het woord over wil voeren? Zie ik niet. Wil iemand daar stemming over? Ook niet. Dan is het unaniem aanvaard en besloten. Dat schiet op.

6. Raadsvoorstel Bestemmingsplan Hofstede (RV-22-010)

De voorzitter: Dan gaan we naar 6. Dat is het raadsvoorstel Bestemmingsplan Hofstede, inspreker refereerde er al aan. Daar gaan we het nog wel even over hebben. Er is een amendement ingediend met zes ondertekenaars, te beginnen met GroenLinks. Misschien is het een idee dat GroenLinks als eerste spreker het amendement toelicht. Dat spitst de discussie wat toe. Mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben naar aanleiding van de insprekers vorige keer in het Forum en de insprekers zojuist gemeend dit amendement in te dienen, omdat er op dit moment nog te veel openstaande vragen zijn ten aanzien van de verkeersontsluitingen. Dit amendement, ik ga hem niet helemaal op lezen voor iedereen, u heeft hem kunnen lezen van tevoren, met dit amendement wordt er besloten om wel het bestemmingsplan vast te stellen, maar nog geen besluit te nemen over de verkeersontsluiting en vraagt het college met een separaat besluit te komen daarvoor, voor 1 december. Ik heb, er is nog wel een kleine wijziging in het amendement ten opzichte van deze versie die u nu ziet. Die heeft de griffie al, dus die kunnen ze zo laten zien. Er is een kleine toevoeging nog aan het amendement, aan beslispoint 2. Dat is ook naar aanleiding van de opmerking van mevrouw Hofstede zojuist. Daar is nog aan toegevoegd dat in het onderzoek ook de verkeersmodellen bij de verschillende varianten nog een keer tegen het licht gehouden moeten worden, zodat het amendement ook, het onderzoek ook volledig is en er echt goed opnieuw gekeken wordt naar wat de juiste variant is. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Goed, dus deze aanvulling leest u erin. Als het goed is, is die ook zichtbaar in uw informatie. Oké. Dat is de toelichting. Gaan we gewoon verder met woordvoeringen. Ik zie de heer Van Enk. Ja, zijn er nog meer? De heer Van Dam zie ik, mevrouw Harmsen, de heer Weterings, Dolmans, Braam, Oelen. Nog meer? We kunnen voorlopig wel even vooruit. We beginnen maar eens met de heer Van Enk.

De heer Van Enk: Dank u wel, voorzitter. Uit de behandeling in het Forum twee weken geleden bleek dat, wat ons betreft, het bestemmingsplan Hofstede nog niet helemaal klaar is vaststelling door de raad. Tegen de bezwaren van omwonenden is door de wethouder voor verkeersontsluiting vastgehouden aan de smalle Van Vredenburgweg. Het is gevaarlijk en dus onwenselijk. Ik heb daar onvoldoende overtuigende reacties op gehoord om dat toch te doen. En wel nu, er werd gezegd dat de andere opties uit de bijlage in principe allemaal mogelijk waren. De CDA-fractie heeft een sterke voorkeur voor afwikkeling van het verkeer via de bocht van de Sinjeur Semeynsweg. Dat levert geen gevaar op, het is de kortste route, daar hoeft het minste groen voor te sneuvelen en het belast niet onze mooie landgoederenzone. De toegang over het water lijkt alleen net over de gemeentegrens met Den Haag en daarom kunnen wij dat vandaag helaas niet per amendement vast laten stellen door de raad. Eerst zal de wethouder een serieus gesprek met de buurgemeenten moeten voeren om die oplossing mogelijk te maken. Maar voorzitter, wat ons betreft moet dat zeker lukken. Want laten we eerlijk zijn, Rijswijk heeft heel veel doorgaand autoverkeer naar Haagse bestemmingen, dus een afrit voor veertig woningen andersom mag toch geen probleem zijn. Andere partijen hebben vanavond dit probleem getracht te tackelen door een amendement in een amendement het college een opdracht gegeven om het verkeer opnieuw te onderzoeken en die uit het bestemmingsplan te halen. Wij hebben hier ook als CDA-fractie serieus naar gekeken, maar in feite is dit een procesafpraak tussen de raad en het college. En het probleem is dat hij geen rechtsgevolgen heeft voor andere partijen. Als je dus met het voorliggende amendement het bestemmingsplan zonder verkeersontsluiting vaststelt, dan kan de projectontwikkelaar aan de slag en wordt er in feite geen stroopredenen weg gelegd om die veertig woningen te bouwen en daarvoor zo nodig de bestaande Van Vredenburgweg te gebruiken. Dus als we dan als gemeente in de loop van dit jaar toch een andere oplossing willen, dan hebben we volgens ons geen poot om op te staan. Vanavond het bestemmingsplan vaststellen zonder verkeersafwikkeling betekent eigenlijk juridische onduidelijkheid en risico op conflicten met de bouwmarkt. Ik heb hier ook zekerheidshalve telefonisch met het stadhuis over overlegd en daar wordt mijn conclusie erkent. Ik doe dan ook in de indieners van het amendement, omdat we er inhoudelijk hetzelfde over denken, om vanavond nog niet akkoord te gaan met het bestemmingsplan, want dat staat garant voor juridische onduidelijkheid en dus mogelijk problemen in de toekomst met de projectontwikkelaar en andere rechthebbenden. Laten we eerst het huiswerk afmaken en dan na de vakantie het hele bestemmingsplan in één keer goed vaststellen. Ik zie ook geen enkele reden voor haast. Er is door de ontwikkelaar jarenlang nagedacht over dit plan. Er kan veel zijn voorbereid voordat het twee weken geleden aan ons werd voorgelegd, maar dat is geen reden om dan nu maar meteen spoedheidshalve een onaf besluit te nemen. Het gaat hier niet alleen om het belang van de ontwikkelaar of een investeerder, het gaat ook niet alleen om het belang van omwonenden, het gaat hier om een algemeen publiek belang en daarover gaat uiteindelijk alleen deze gemeenteraad. Dat zeg ik ook aan mijn collega's hier rond de tafel. We moeten hierover in alle vrijheid en deugd een besluit nemen en daarom stemt CDA in ieder geval vanavond tegen dit raadsvoorstel en tegen het amendement. Niet omdat we tegen bouwplannen zijn, maar omdat we het in één keer straks, en dat kan zo snel als het geregeld is, en een keer goed willen vaststellen. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Ik ga verder met de heer Van Dam.

De heer Van Dam: Ja, dank. Ik denk dat de heer Van Enk alle woorden al heeft gezegd die ik eigenlijk ook wou zeggen, dus ik hoef het niet heel lang te maken. Wel bij zeggende dat het plan an sich ontzettend mooi is. Het gebied heeft veel te lang braak gelegen. Dat is eeuwig zonde natuurlijk van de tennisparken en voorheen stond er een bowlingbaan. Ontzettend jammer dat dat zo lang braak heeft gelegen. En ik denk dat het een hele positieve ontwikkeling is die er gaat gebeuren. Dat gezegd hebbende, zit er een klein smetje op het plan en dat werd net al denk ik heel goed verwoord. De route die nu wordt aangegeven in het plan over de Van Vredenburgweg is niet toereikend voor het verkeer dat er straks overheen moet en gaat voor gevaarlijke situaties zorgen. Nou ja, ik denk dat het niet zoveel haast heeft dat we nu meteen vanavond het dossier erdoorheen moeten duwen. Ik denk dat het verstandiger is om even te wachten, het plan goed te maken, het bestemmingsplan, en in één keer een goed bestemmingsplan door de raad te sturen en niet nu het bestemmingsplan amenderen zonder goede plannen voor verkeersafwikkeling en dan een half plan nu vanavond erdoor en dan over een paar maanden nog een keer dit hier zo te behandelen met alle risico's van dien. Dus wij zullen vanavond tegen het plan stemmen, tegen het amendement. Diezelfde geest als het CDA. Dus ja, supermooi plan, maar nee, laten we dit eerst even honderd procent afhebben voordat we een beslissing nemen. En daar zou ik het graag bij willen laten.

De voorzitter: Goed. Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Wij komen natuurlijk net kijken en dan zie je de landgoederenzone en in het vorige collegeakkoord werd nog gezegd, wij zullen daar niet bouwen. Maar er zitten dan toch particuliere grond met toestemming om te bouwen. Er is eerder een sauna en een bowlingbaan geweest, tennisbaan. Er is een prachtig woonvoorstel ligt er nu. Groen adaptief. Ik zou willen dat dat in Rijswijk ook meer was en niet alleen van het gas af. Maar dat laat ons wel zeg maar hoeven moeilijk het is om politiek te bedrijven in de zin van, het is een mooie keus, maar het is wel een tweede keus. Nog nobeler zou zijn om te zeggen: laat die landgoederenzone dan verder vergroenen. Maar goed, het is de tweede keus. En zoals we in de raad al hebben opgemerkt, wat betreft het wonen, wat heel veel mensen in de raad zeggen van nou ja, daar zijn we het eigenlijk wel mee eens. De worm proces zou misschien nog wel op andere manieren moeten plaatsvinden, maar het verkeer is een hoofdpijn en ook bewoners hebben dat al uitgesproken en daarom wil ik heel graag het amendement ook steunen. Maar niet alleen het verkeer is een hoofdpijn, het nieuwe college heeft voorgesteld om de tweede, derde auto ook parkeervergunningen te verlenen. En we zitten hier met deze woningen in het hogere segment, het driedubbel modaal en ook misschien wel drie auto's waar ze recht hebben dus op drie parkeervergunningen. Plus, je kunt nog je vierde auto, want ik heb van de heer Sleddering gehoord dat er mensen zijn met derde, vierde auto's, die vierde kan op de oprit. En dan heb je ook nog je bezoekerskaart en die Maserati moet dan in de wijk Huis te Lande of bij Florence geparkeerd worden. Dus ik zie hier dat er toch meer dan honderd auto's erbij komen in de buurt en dat geeft druk. Dat geeft druk op groen, dat geeft druk op het verkeer. En ik zou dus heel graag een motie willen indienen om, als we gaan onderzoeken hoe het gaat met de verkeersstromen als een lopend verkeer ook het stilstaande verkeer, namelijk die auto's die erbij komen met al die parkeervergunningen, om dat ook mede te onderzoeken. Zal ik hem voorlezen alvast, die motie? Ja. Ja, daar komt die. Even wachten, hoor. Ik ben niet zo snel. Ja. Motie is de raad van de gemeente Rijswijk, vergadering bijeen, 21 juni. Constateren in het amendement, vaststelling bestemmingsplan dat dit amendement het college de opdracht geeft de verkeersafwikkeling van park Hofstede, de toegangswegen daar naartoe in het Huis te Landelaan te onderzoeken. Het overwegende is het amendement nog niet voorziet in de mogelijkheid om coöperatieve deelauto's te onderzoeken voor park Hofstede, maar alleen de verkeersafwikkeling. Park Hofstede de voorgenomen vorm weinig parkeerruimte overlaat voor bezoekers van de nieuwe bewoners. Voorkomen moet worden, dat is nog overwegende, voorkomen moet worden dat verkeerdelijk van bezoekers leidt tot

extra parkeerplaatsen ten koste van groen en overwegende dat deze bezoekers dus in omliggende Rijswijkse straten, wijk Huis te Lande aangewezen zijn om te parkeren en daarmee de parkeerdruk weer toeneemt. En spreekt uit deze motie simpelweg dat er in het onderzoek naar het verkeer rondom park Hofstede nadrukkelijk de mogelijkheid voor deelvervoer, zoals coöperatieve deelauto's, meegenomen wordt om de parkeerdruk in de omliggende wijken en straten te ontlasten. En gaat over tot de orde van de dag. En ik heb hem al bij de griffie ingeleverd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De motie is onderdeel van de orde en kunt u vinden op de iBabs-site. Over twee minuutjes. Oké, ik hoop dat die ook snel toegankelijk is voor het college om daar zo op te reageren. Intussen gaan we verder met de volgende spreker en dat is de heer Weterings.

De heer Weterings: Dank u wel, voorzitter. In het Forum is hier behoorlijk over gesproken en zijn vooral de zorgen geuit over de ontsluiting van het gebied, van de wegen. Er is ook heel veel zorg uitgesproken door een groot aantal partijen. Ik heb vandaag bewust het agendapunt nog een aantal keer teruggekeken, waarin ik toch wel wethouder Van de Laar behoorlijk zijn best zag doen om dit plan te verdedigen. Daarin maakte hij wel een paar keer, moet ik zeggen, een afwijkende move om ... Bijvoorbeeld als ik een aantal zaken mag benoemen, er werd gevraagd over de overlast als die minimaal zal zijn. Eerst werd er gesproken over, er is geen overlast en later zou er wel overlast zijn. Was het eerste en het tweede eerste. Er was gesproken over de bouwroute en daar gaf wethouder Van de Laar aan, die is nog niet geheel bekend. In een later stadium gaf hij aan dat de bouwroute over het Julialaantje zou lopen. Dus dat bracht mij een beetje invoering van nou goed, is het nu wel bekend hoe die bouwroute gaat lopen? Of is het wel of niet bekend, of wordt het toch het Julialaantje? En de vragen van GroenLinks van de heer Wit over de ingetekende stoep, als ik het goed uitspreek, de SER-OW-normen, dat de toegankelijkheid, dat de auto's elkaar kunnen passeren, dat er allerlei normen en regels bij komen kijken. Die vraag is nog niet beantwoord, want er zijn bij die woningen stoepen ingetekend en is er naar de SER-OW, zeg ik het goed, mijnheer Wit? SER-OW. Oké, maar goed. SRO, sorry, SRO, SROW, is ernaar gekeken, ja of nee? En ook op de vraag van de heer Loof van de VVD over het vroeg beginnen van de mensen die het gaan uitvoeren in verband met de ouderen die daar zitten, of daar rekening mee gehouden kon worden. Ook die vraag is onbeantwoord gebleven. Voorzitter, we hebben hier een plan voor ons liggen wat inderdaad niet af is en dat vind ik ontzettend balen, want iedereen is het erover eens dat dat gebied gewoon ontwikkeld moet worden. We zijn ook ontzettend blij met die ontwikkeling, maar dan wel met de garantie, wat ook de heer Van Enk aangaf, hebben wij dadelijk juridisch geen poot meer om op te staan als we vanavond akkoord gaan geven en hebben wij naar alle onderzoeken die nog gaan plaatsvinden zekerheid daar nog inspraak in te hebben? Zodra u mij daarin kan geruststellen, ga ik heb nog even in mijn fractie in overweging nemen. Maar ja, het is echt een brandend onderwerp dat we zo graag willen laten ontwikkelen en dan komt het uiteindelijk niet geheel aan en dat vinden wij ontzettend balen. Dus hopelijk kan u ons geruststellen met de harde termen die zijn uitgesproken en dan gaan we daar nog even in beraad met onze fractie. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Dolmans, u heeft het woord.

De heer Dolmans: Dank u wel, voorzitter. Het oude woningcomplex en tennispark aan het Julialaantje ligt er al twaalf jaar rond uit behoort bij en bouwhekken sluiten het gebied nu af. Het is een lelijk stuk in de landgoederenzone. Het voorliggende bestemmingsplan wil hier een einde aan maken. Er worden woningen gebouwd met daaromheen een park dat waarde toevoegt aan de landgoederenzone. Het terrein wordt weer publiek toegankelijk en het plan sluit mooi aan op de oude landschapsstructuren van de landgoederenzone en de natuurwaarden wordt verhoogd. En D66 Rijswijk zal het bestemmingsplan dan ook steunen. Voor de

verkeersafwikkeling zijn nog niet alle opties volledig onderzocht, maar het is wel van belang voor de huidige bewoners en gebruikers van Van Vredenburgweg, of het nou gaat om kinderen, fietsen, fietsers, wandelaars. En daarom dient D66 Rijswijk mede het amendement in om de verkeersafwikkeling uit het voorliggende besluit te halen. En later, en dat zeg ik maar even expliciet, aan de raad voor te leggen na onderzoek en gesprekken met de belanghebbenden. Het voorstel van de heer Van Enk voor uitstel volgen wij dan ook niet, want zonder aanvullend raadsbesluit over de verkeersafwikkeling kan je niet van of naar de nieuwe Hofstede. Dus er is nu geen reden om zand in de machine te gooien. We hopen dat de ontwikkeling snel ter hand wordt genomen, zodat de Hofstede een mooi onderdeel van de landgoederenzone wordt. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Braam, voor de eerste termijn.

De heer Braam: Voorzitter, dank u wel. Ik ben het trouwens niet helemaal eens met de woorden van de heer Dolmans zoals hij dat net heeft uitgesproken, aangezien Beter Voor Rijswijk van mening is dat als we dat element rondom het verkeer uit het voorstel halen er nog steeds sprake is van een bestaande bestemmingssituatie in die omgeving waar nog steeds sprake is van ontsluiting langs de Van Vredenburgweg. Maar los daarvan in ieder geval, we gaan natuurlijk voor een vernieuwde bestemming en in die vernieuwde bestemming is het gewoon bijzonder belangrijk, zoals ook al de vorige vergadering heeft aangegeven, om samen met de bewoners te zoeken naar de ultieme oplossing waar alle partijen uiteindelijk tevreden mee zijn. Ook de bewoners daar ter plekke, want ook als je daar, gewoon even heerlijk op een achternamiddag een hapje eten bij Vanuit het Nest, het is nog net niet alsof Mr. Bean daar een serie aan het opnemen is, maar het scheelt niet veel. Het is werkelijk een grote clowneske toestand als je ziet hoe die auto's daar probeerde langs elkaar heen te bewegen en fietsers, bromfietsers proberen zonder al te veel pijn het einde van dat deel van de Van Vredenburgweg te bereiken. Voorzitter, ik ga er geen lang verhaal van maken. Het amendement is juridisch getoetst en juridisch juist bevonden. Dat is voor ons een belangrijke reden om dus het amendement steunen en dan vanzelfsprekend ook het geamendeerde voorstel te steunen.

De voorzitter: Heel goed. Ik kan u namens de griffie melden dat de motie beschikbaar is in uw infobestand. Dan gaan we door met de volgende spreker. Dat is de heer Oelen.

De heer Oelen: Dank u wel, voorzitter. Jaar voorzitter, de VVD Rijswijk is ook ontzettend blij met het plan wat nu voorligt. Er werd al aan gerefereerd, het heeft twaalf jaar geduurd voordat er door deze raad een geaccepteerd voorstel, althans ervan uitgaande dat het vanavond door de raad komt, er een geaccepteerd voorstel komt om dit gebied te ontwikkelen. En wij denken dat het voor de eigenaar, voor de ontwikkelaar, voor de direct omwonenden, maar voor heel Rijswijk gewoon een fantastisch plan gaat worden. En ja, er zijn zorgen over de verkeersafwikkeling en zorgen natuurlijk van de direct omwonenden over de toename van het verkeer wat er gaat plaatsvinden ten opzichte van de situatie. Want het is misschien een beetje vilein om te zeggen, maar hij heeft wel in een relatieve wilde geleefd in de afgelopen jaren ten opzichte van de situatie daarvoor toen er een bowlingcentrum was en toen er ook heel veel verkeer elke dag overheen kwam. Maar goed, we begrijpen ook heel goed dat er naar de situatie van nu goed gekeken moet worden en alle elementen gewogen moeten worden. Vandaar ook dat wij mede indienen dit amendement om die verkeersafwikkeling weer een keer goed onder de loep te nemen. En het is juridisch getoetst, ook door het stadhuis, dus het zal zeer interessant zijn om te kijken welke ambtenaar de heer Van Enk heeft gesproken en welke ambtenaar wij hebben gesproken en waar dan precies de delta ligt. Maar uiteindelijk ontstaat hier, naar mijn opvatting, een situatie die niet zozeer een juridisch risico is, maar meer een ondernemersrisico is. Want op het moment dat de ondernemer gaat ontwikkelen, dan weet hij dat er nog onduidelijkheid kan bestaan over de verkeersafwikkeling. Net zoals er onduidelijkheid kan ontstaan voor de ondernemer op het moment

dat er een bestemmingsplan wordt vastgesteld en de omwonenden in zienswijze gaan indienen tegen het bestemmingsplan. Dan kan hij gewoon gaan ontwikkelen, maar hij loopt daarmee een risico. Ja, dat is aan hem. Wat ons betreft, wat betreft de VVD Rijswijk, willen we niet in de vertraging gaan, maar willen we op dit moment vanavond dat bestemmingsplan vaststellen, kan de ontwikkelaar een risico belopen, kan hij aan de slag en zo niet, dan is dat zijn eigen keuze. Ten aanzien van de motie over het parkeren, volgens mij, maar ik hoor de wethouder zo meteen graag, parkeren is op eigen terrein. Dat betekent dat het volgens mij daarmee gereguleerd is dat er niet buiten het eigen terrein geparkeerd kan worden, dat er geen bezoekersvergunningen kunnen worden verstrekt en dat daarmee ook volgens mij, maar ik hoor graag de wethouder zo meteen, de motie overbodig is. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Goed, zijn er nog andere woordvoeringen vanuit de raad? Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja, dank u wel voorzitter. Onze partij of onze fractie Gelijkheid & Rechtvaardigheid is heel blij met het voorstel, want wat de overige partijen ook hebben aangegeven, dit stuk is al twaalf jaar verwaarloosd en verpauperd. Het is nu tijd om actie te ondernemen en dit voorstel geeft daar invulling aan. Maar ja goed, we hebben ook geluisterd naar de bezorgde inwoners, met name over verkeersontsluiting, verkeersafwikkeling en wij hebben op basis daarvan een amendement ingediend. Dat betekent dat wij gewoon aan de slag moeten. We hebben geen tijd om te verliezen om het een stukje mooier, aangenamer en natuurlijker te maken. En hij verwacht ook, we geven ook aan het beoogde college straks de opdracht om voor december met een voorstel te komen hoe wij invulling kunnen geven aan het verkeer, dan wel de afwikkeling daarvan. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Zijn er verder nog woordvoeringen? Ik zie ze niet. Dan gaan we naar de eerste termijn van het college. Ik denk wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Ook de spreker weer bedankt voor uw aanwezigheid en om de vragen die ik genoteerd heb, ga ik gelijk af. En ik begin bij de heer Oelen, die namens de VVD onder andere complimenten geeft voor het plan, waarvoor dank. En dat gaat dan rechtstreeks naar de ontwikkelaar en het ambtenarenapparaat. Maar de heer Oelen die ook klip en klaar uitlegt hoe het zit met het bestemmingsplan en de juridische consequenties daarvan en dat daarmee inderdaad de bestemming wordt gewijzigd zoals die voorligt en daarmee de ontwikkelaar ook de ruimte geeft om daadwerkelijk te realiseren zoals dat is omschreven en waar iedereen hier aanwezig, inclusief mevrouw Hofstede enthousiast over is dat het gebied wordt ontwikkeld. En we hebben inderdaad, dat wordt ook door een aantal mensen gezegd, jarenlang aangekeken tegen een behoorlijk verloederde situatie en iedereen voelt een bepaalde urgentie om dat nu aan te pakken. En nou, daar hoeft ik denk ik weinig over te zeggen dat we met het besluit tot dit uitstekende, juridisch uitstekende bestemmingsplan ook, dat die ruimte geven. Nou, de heer Oelen heeft dat uitgelegd. De heer Oelen heeft ook uitgelegd hoe de parkeersituatie zit. Exact zoals omschreven. De bezoekers krijgen geen bezoekersvergunning en moeten op eigen terrein parkeren. We zouden nog kunnen overwegen om een parkeerregime in te voeren, ook in combinatie met het aanpassen van de Van Vredenburgweg volgens de aanbevelingen die ook het Mobicom doet om de weg, maakt niet uit welk gedeelte, West of Oost, aan te passen, want aan beide kanten als er voor die ontsluiting gekozen zou worden, moeten er veranderingen plaatsvinden aan de weg. Dat is dus op die manier getoetst en de parkeerplaatsen zijn berekend op de parkeernormennota van 2011, dus ik ga er wel vanuit dat deze woningen die er komen, appartementen en grotere woningen, zelfstandige woningen, dat er genoeg parkeergelegenheid gerealiseerd wordt. De ChristenUnie had het ook over, memoreerde nog, zei ook wel zonde om te bouwen in de landgoederenzone. Er worden hier ook tennisbanen teruggegeven aan de natuur, maar ook aan de gemeente. Dat is dan een

Gemeenteraadsvergadering 21 juni 2022

voordeel van dit plan. Maar we zijn het helemaal met u eens dat het de landgoederenzone zo goed mogelijk moet blijven. Daarom is het leuk om even nog te verwijzen naar het coalitieakkoord waarin onder andere de voormalige locatie van de Oppert voornemens is om die groen te laten. Over nobel gesproken, maar dat terzijde. Dan ga ik even verder naar een aantal andere vragen die Rijswijks Belang stelde ook nog memorerend, een aantal andere partijen op 9 juni. Onder andere de VVD die toen vroeg voor overlast van dat zoveel mogelijk voor de bewoners en de omliggende stakeholders en organisaties te beperken. Ik meen dat ik die avond toen toch op een aantal momenten heb gezegd dat er een goed overleg is op dit moment met de omliggende stakeholders, om dat woord maar eens te gebruiken, maar dat dat ook gedurende de bouwperiode natuurlijk het geval zal zijn en ook met Westhof zeker in goed contact en dan zullen wij de ontwikkelaar ook vragen om dat goede contact te onderhouden en dat als er iets is, dat men meteen de bouwopzichter kan bellen als er overlast wordt ervaren vanuit Westhof, maar dat geldt voor alle andere stakeholders ook aanwezig. De bouwroute, zei ik inderdaad dat die nog niet helemaal bekend is. Dat wil zeggen, die gaan niet over het Julialaantje, omdat daar geen weg voor is, maar die gaat parallel loopt die daaraan vast en dat wordt dan waarschijnlijk een weg met stalen platen, maar daarvan is niet exact zeker hoe die stalen platen worden neergelegd. Dat is wat ik die avond bedoelde, dat er wel op algemeen niveau ongeveer bekend is waar het gaat lopen, maar nog niet exact. En nu vraagt vooral naar de CROW-normen, de stoep die wel of niet zou worden aangelegd. Die definitieve tekening van de Van Vredenburgweg maakt geen onderdeel uit van het bestemmingsplan, maar die is er ook nog niet, dat ontwerp. En dan de participatie over plaatsvinden en dan de huidige voetgangerswegen die er nu liggen, die zijn ook volgens de CROW-normen ook te klein, maar dat wil niet zeggen dat het daarmee een foute stoep is, om het zo te zeggen. Maar er wordt wel nadrukkelijk meegewogen in het maximale aantal verkeer. Dus als er een kleine stoep is die niet aan de CROW-normen voldoet, gaat de maximale hoeveelheid verkeer van die weg ook omlaag. Als jullie een hele brede stoep hebt, kan je ook meer auto's bij wijze van spreken erdoorheen laten gaan. Maar goed, dat is een beetje een techniek, maar er wordt gewoon rekening mee gehouden en uiteindelijk als er een ontwerp wordt met participatie, dan moet er natuurlijk gewoon een goede stoep liggen. U vraagt vooral om geruststelling en de geruststelling zet hem op de positie van de raad. Gooien we nu niet iets weg als we vanavond een besluit nemen over een bestemmingsplan? En dat is inderdaad hetgeen het ook ambtelijk en juridisch is getoetst. Wat wijzigt nu aan het bestemmingsplan? Nou, nauwelijks iets. Kunnen we dat lostrekken eigenlijk? Het besluit over de ontsluiting en het bestemmingsplan vaststellen vanavond. Het antwoord is ja en daar is het amendement ook aangepast, waarvoor dank. Het is dus technisch mogelijk en de hele vraag van ja, gaan we nou, worden de inwoners serieus gehoord? Is onze positie als raas nu gewaarborgd? Dat is denk ik helemaal geborgd in het amendement dat voorligt, want het is nota bene uw eigen opdracht aan het college om terug te komen voor december. En ik ga er helemaal vanuit dat u het college daaraan gaat houden. En dan heeft u alle, dat is eigenlijk gewoon ook een collegebevoegdheid, het bepalen van de verkeersontsluiting. Dat zit niet eens in de bestemmingsplanwijziging. Maar die bevoegdheid, die trekt u nu naar zich toe. Nou, daar kan ik helemaal meer leven en dan ontmoeten wij elkaar in het najaar.

De voorzitter: Een moment, mijnheer Van Enk Wil interrumpen. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Ja voorzitter, de wethouder heeft het over, we trekken het uit het bestemmingsplan en we geven het college in opdracht. Maar die opdracht wordt in het amendement toegevoegd aan het raadsvoorstel. Is de wethouder het met mij eens dat een projectontwikkelaar daar helemaal geen rekening mee te houden? Dat komt niet in het bestemmingsplan en dat is alleen een procesafspraken, zoals ik in de eerste termijn heb gezegd, tussen college en raad. En de wethouder zegt ja, er zijn dan collegebesluiten nodig om een bestemming mogelijk te maken. Dat misverstand, dat zie je net ook door de gemeenteraad. Er is op dit moment feitelijk een ontsluitingsweg. Dat is de Van Vredenburgweg. En het bestemmingsplan, als je dat

verder intact laat, is er ook helemaal op gericht om op de verharding die is ingetekend naar de Van Vredenburgweg, om die ontsluiting op die manier plaats laten vinden. Dus ook al halen we de hele paragraaf ontsluiting eruit, de projectontwikkelaar heeft gewoon de gelegenheid en de juridische onderbouwing om het plan volgens de huidige opzet uit te voeren en het verkeer via de Van Vredenburgweg te laten lopen.

De voorzitter: Oké, u heeft uw punt gemaakt.

De heer Van Enk: Is de wethouder dat met mij eens?

De voorzitter: Ja, het woord is aan de wethouder.

De heer Van de Laar: Ik ben het helemaal met de heer Van Enk eens op het moment dat u zegt, ja, dit is een afspraak die wij onderling maken, de raad en het college, over dat wij volgens de lijnen en inhoud van het amendement dat nog een keer tegen het licht houden en een voorstel voorleggen aan de raad, wat bij de raad het besluit naar zich toe trekt over die verkeersontsluiting. Nou, dat lijkt me helemaal dichtgetimmerd op die manier. En dan sluit ik af, voorzitter, hebben we dan wel een goed bestemmingsplan? En dan zeg ik honderd procent van ja, we hebben absoluut een goed bestemmingsplan. Dat wordt ook gezegd. Die ontsluiting, daar gaan we nog een keer naar kijken en dat gaan we in het najaar, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk, u wilde nog reageren.

De heer Van Enk: Ja, want ik heb ook gevraagd aan de wethouder, is hij het niet met me eens dat er feitelijk al een ontsluiting is? Dat kan nu toch gewoon via de Van Vredenburgweg? Daar is een projectontwikkelaar volstrekt niet afhankelijk meer van de gemeenteraad of van het college als we dit bestemmingsplan vanavond vaststellen.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van de Laar: Dat ben ik met u eens. Er is nu een ontsluiting en dat is feitelijk zo. Dus het gaat erom dat u, dat het college met een voorstel komt waar het amendement toe oproept en dat u daar een besluit over neemt. Zo is het.

De heer Van Enk: En voorzitter, intussen kan de projectontwikkelaar dus gewoon het plan volgens de oude manier, zoals hij dat al de afgelopen tijd heeft verdedigd, via de Van Vredenburgweg laten ontsluiten als hij dat wil. Als hij daar een bouwplan voor indient, heeft het college zelfs niet de mogelijkheid om het bouwplan af te wijzen, want het voldoet dan volledig aan het bestemmingsplan zoals we dat vanavond geamendeerd zouden vaststellen.

De heer Van de Laar: Het hele idee van het vaststellen van een bestemmingsplan is dat de ontwikkelaar door kan gaan. En de verkeersontsluiting maakt daar nu geen onderdeel meer van uit en is een bevoegdheid van de raad geworden om daar een besluit over te gaan nemen in het najaar.

De voorzitter: De wethouder vervolgt zijn betoog, als u het goed vindt.

De heer Van de Laar: Ik was aan het einde van mijn eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dat is heerlijk. Dan kunnen we naar de tweede termijn. Ja, ik neem aan dat het standpunt van het college over de motie en het amendement helder genoeg zijn. Ik ga dan terug naar de sprekerslijst. Ik ga naar de heer Van 't Eind. Wilt u het woord?

De heer Van Enk: Ja voorzitter, was het maar zodat het nu helder is, maar ik ... Pardon.

De voorzitter: Mijnheer Van 't Eind, ja.

De heer Van 't Eind: Als de heer Van Enk heel graag wil, mag hij als eerste, hoor.

De heer Van Enk: Ik dacht dat er werd Van Enk gezegd, maar ... Ja. Nee, ik zeg was het nog zo dat het duidelijk was. Ik denk dat omgekeerd duidelijk is geworden dat we als raad de bevoegdheid om in te grijpen weggeven, omdat het plan vaststellen bestemmingsplan is het enige wat bindend is, niet de tekst van het raadsvoorstel. Alleen het bestemmingsplan. Als we dat eenmaal hebben vastgesteld, kan het plan volgens de oude manier worden gebouwd en worden ontsloten, want die ontsluiting is er al. Het enige wat je straks krijgt is dat als we werkelijk op een andere optie uitkomen waarschijnlijk dit bestemmingsplan nog een kleine aanpassing behoeft, anders dan de verharding binnen het plangebied ook gaat aanpassen. Hetzij dacht toch naar Den Haag, hetzij optie C, noem maar op. En dan doet de gekke situatie zich voor dat de eigenaar van de grond als belanghebbende bezwaar kan maken tegen die bestemmingsplanwijziging over een paar maanden. En dan moet je ook weer de hele bestemmingsplanprocedure doorlopen. We maken het onszelf dus ongelooflijk ingewikkeld als we nu per se doorzetten en niet even wachten in paar maanden en het in één keer goed vaststellen. Dus ik roep de raad op, als het je werkelijk menens is om het onderzoek ruimte te geven naar alternatieve, dan moeten we even wachten met het vaststellen. We zijn het allemaal eens met de strekking over het bestemmingsplan. We zijn het er ook over eens dat het twaalf jaar heeft gewacht. Dus wat is er nu zo erg om het tot na de vakantie uit te stellen en de wethouder serieuze mogelijkheid te geven om met Den Haag te overleggen of de andere opties verder te onderzoeken? Als we hier straks over gaan stemmen, voorzitter, dan wil ik ook graag hoofdelijke stemming, want ik voorzie dat er anders problemen komen over een paar maanden bij de afwikkeling van deze zaak.

De voorzitter: Ik ga verder met de orde. Die is dat de heer Van 't Eind aan het woord is.

De heer Van 't Eind: Ik zou willen voorstellen een korte schorsing, als dat kan.

De voorzitter: Een korte schorsing. Dat is bij mij vijf minuten. Ik schors vijf minuten. Dames en heren, leden van de raad, wilt u uw plaats weer innemen? Ik heb bericht dat de schorsing iets heeft opgeleverd. Gaan we zo horen. Ik heropende vergadering. Ik geef graag het woord aan de heer Van 't Eind. Wat heeft de schorsing opgeleverd?

De heer Van 't Eind: Dank u wel, voorzitter. Wij zien het risico zoals de Van Enk die schetst zeker niet zo zwaar. Wij houden het amendement aan. We vinden het belangrijk dat dit plan, waarvan wij denken dat dit goed is voor de landgoederenzone, of in ieder geval het beste plan wat je zou kunnen doen als je er gaat bouwen, doorgang moet vinden. Dus wij houden het amendement aan. Wij gaan ook nog steeds instemmen met het bestemmingsplan.

De voorzitter: Ja, dat betekent dat u het amendement handhaaft.

De heer Van 't Eind: We handhaven natuurlijk. Sorry. Handhaaft, excuus. U heeft gelijk, handhaaft.

De voorzitter: Heel goed. Dat was uw tweede termijn? Heel goed. Dan ga ik het rijtje verder af. Dan kom ik bij de heer Van Dam.

De heer Van Dam: Ja, dank. Ja, voor ons zijn de risico's nog steeds niet weggenomen, ook niet na de eerste termijn van de wethouder. Wij denken nog steeds dat de verkeersafwikkeling afhankelijk is, of het plan afhankelijk is van de verkeersafwikkeling. Dat die samenhangen en dat daarmee dus de risico's nog steeds blijven staan, ook al doen we nu het amendement. Dus wij blijven bij ons standpunt. We zullen tegen het amendement stemmen en tegen het raadsvoorstel.

De voorzitter: Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik handhaaf ook mijn motie en ik roep ook op om iedereen daar, het is een oproep om onderzoek te doen naar het stilstaande verkeer wat extra druk geeft aan de wijk en aan het groen om daaraan mee te doen. Ik vind het heel interessant om te zien dat 31 mensen in ieder geval erg bezig zijn met het verkeer in Rijswijk in die buurt. Dank u wel.

De voorzitter: Goed, mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, ja, de bekende spagaat. We hebben hier ontzettend moeite mee. We zijn ontzettend overtuigd in eerste instantie met het amendement van de indieners. Aan andere kant komt een zeer sterke heer Van Enk om de bocht. De vraag ja, die twee maanden, wat zou het uitmaken op die twaalf jaar? En daar heeft hij ook wel weer gelijk in. Dus na veel werken en negen zullen wij het amendement niet steunen en ook het voorstel niet steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Dolmans.

De heer Dolmans: Dank u wel voorzitter. Na ja, wij blijven ook achter het amendement staan. Het risico ligt volledig bij de bouwer, bij de projectontwikkelaar. En ja, juist door het aannemen van het bestemmingsplan wordt er meer zekerheid gegeven dan de onzekerheid die de heer Van Enk oproept. Wat betreft de motie van de ChristenUnie, die vind ik heel sympathiek. En ik denk dat ook heel belangrijk is om te kijken naar het stilstaande blik op straat of in dat. Maar in mijns inziens betekent het bekijken voor de opties voor de verkeersafwikkeling ook dat er gekeken wordt naar het parkeren van de auto's. En als de wethouder dat kan bevestigen, dan denk ik dat de motie overbodig is. Maar dat laat ik natuurlijk aan de indiener. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Braam.

De heer Braam: Voorzitter, dank u wel. Allereerst even de motie van de ChristenUnie. Nou, het is altijd een zeer sympathieke motie, alleen moet ons wel realiseren dat we nog niet zo lang geleden een mobiliteitsvisie hebben aangenomen. Daarin zijn behoorlijk wat afspraken gemaakt en feitelijk valt deze afspraak daar al middenin, alleen dit is dan wel heel specifiek voor een klein gebiedje. Dus in die zin lijkt het onzes inziens niet op zijn plaats om sec voor dat kleine gebiedje zo'n onderzoekje te doen. Ik zou dat in ieder geval breder willen zien en dus mee willen laten nemen in de verdere uitwerking van de mobiliteitsvisie. Dan even terugkomend op het raadsvoorstel en het amendement. Het amendement zit gewoon goed in elkaar. Ik help u nog even herinneren, en het is uiteindelijk ook bevestigd door wethouder, dat er een bestaande ontsluiting is, die van de bowling. Die verandert niet. Dus feitelijk zou in die zin, maar goed, dan zou je kwaad willen en dat moet je sowieso niet willen, de lijn door kunnen trekken van als de projectontwikkelaar wil, gaat hij ontwikkelen. En ach, de discussie rondom zo'n ontsluiting, laat dat maar lekker zitten zoals het is. Nou nee, dat is denk ik niet

goed. Daar zou in die zin denk ik heel weinig waarde geven aan het amendement. Ik denk dat zeker het amendement een hele goede, een hele belangrijke richting geeft als het gaat niet alleen om de ontwikkeling in dat gebied, maar ook zeker voor de toekomstige discussie als het gaat om ontsluiting in dit soort ingewikkelde gebieden. Dus juist daarom ook is het signaal gewoon goed dat het gebeurt. De projectontwikkelaar zal zeker begrijpen van dat er straks een verandering gaat plaatsvinden in dat gebied, dat die ontsluiting op de Van Vredenburgweg een kansloze missie is voor de korte en de lange termijn. Dus in die zin is het voor Beter Voor Rijswijk gewoon een duidelijke zaak dat het voorstel goed in elkaar zit, het amendement goed en juridisch getoetst is, de bewoners natuurlijk zullen begrijpen, dat moeten zo begrijpt, dat voorlopig de ontsluiting er nog is aan de kant van de Van Vredenburgweg, maar het doel er is om voor december eruit te komen met een ontsluiting die door alle partijen gewenst is en kan worden uitgevoerd. Voorzitter, heel veel Beter Voor Rijswijk het bij laten.

De voorzitter: Ja, de heer Van Enk wil interrumperen. Dat mag. Hij wacht al een poosje, dus mijnheer Van Enk, u heeft het woord.

De heer Van Enk: Ja, omdat het mij deugd doet dat de heer Braam in feite onderstreept dat de ontsluiting er nu is, een fysieke ontsluiting. De optie die we allemaal niet willen. En dat het amendement inderdaad niet meer is dan een signaal. Maar het bestemmingsplan, dat geldt, dat is het enige juridische dat bindt. En we geven dus als we daarmee instemmen volledig de ruimte, juridische onderbouwing voor de ontwikkelaar om het plan volgens de oude manier, de oude geplande ontsluiting uit te voeren. Is de heer Braam dat met mij eens?

De voorzitter: Ik zie de heer Oelen. Wilt u ook interrumperen?

De heer Oelen: Ja, een interruptie naar de heer Van Enk, want ik wil graag van de heer Van Enk weten hoe snel hij een aantal villa's en een appartementencomplex denkt te realiseren in zo'n gebied.

De voorzitter: Nou, eerst die vraag maar.

De heer Van Enk: Nou, daar kan je rustig een jaar over doen, maar als wij het bestemmingsplan straks moeten aanpassen op bijvoorbeeld de uitrit naar Den Haag, dan kunnen die ondernemers zelf ook aan ons de vraag stellen: hoe lang denkt uw gemeenteraad daarover te doen? En dan staan die huizen er zeker. En dan kan je bij wijze van spreken als eigenaar en dus als belanghebbende van de grond ook bezwaar maken tegen onze nieuwe wijziging en zeggen: hallo, zo zijn we niet getrouwd. U hebt het vastgesteld, ik heb de ruimte en alles gaat via de Van Vredenburgweg. En ik denk dat hij nog gelijk gaat krijgen bij de rechter.

De voorzitter: Mijnheer Oelen, wilt u nog reageren of pakt u zo uw termijn? Goed, mijnheer Braam, u was ook geadresseerd door de heer Van Enk. U mag reageren.

De heer Braam: Voorzitter, ja, deze valt in het kader van vragen naar de bekende weg. Dus het lijkt mij niet echt zinvol om daar nog een keer een antwoord op te geven.

De voorzitter: Goed, dan gaan we door met de volgende spreker. Dat is de heer Oelen.

De heer Oelen: Dankvoorzitter. Ja, heel kort. Ik heb het in de eerste termijn al gezegd, we zijn gewoon blij met het plan. We hebben echt veel vertrouwen in het amendement en ook in de goede uitwerking van het amendement. Anders dan de heer Van Enk heb ik niet de zorgen die hij uitspreekt. Ik denk niet dat de

ondernemer erop uit is om in juridische procedure met de gemeente uit te komen. Hij wil gewoon een mooi plangebied realiseren. Ik heb van de wethouder begrepen dat, natuurlijk zullen niet alle varianten voor hem bespreekbaar zijn. Dat is voor de VVD overigens ook niet het geval. Laat ik maar gelijk duidelijk zijn, de ontsluiting naar Den Haag, dat zien wij ook niet zitten. En we zullen hier komen in de raad tot een goed besluit over goede verkeersafwikkeling waar ik alle vertrouwen in heb dat dat voor omwonenden, voor de ondernemer en voor heel Rijswijk tot een mooi plan gaat leiden. Ten aanzien van de motie, daar hebben velen al het een en ander over gezegd. Dat geldt ook voor de VVD Rijswijk. Het is, zoals dat in de raads termen heet, een sympathieke motie, maar eigenlijk is het een postzegelmotie op reeds bestaand beleid was we hier hebben rondom mobiliteit. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Ja, mijnheer El Majjaoui, wilt u nog spreken? Dat kan.

De heer El Majjaoui: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb verder geen aanvullingen hieromtrent. Dank u wel.

De voorzitter: Goed, dan gaan we terug naar het college. Ja, de heer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. In de tussentijd viel mijn kopje koffie om, dus ik moest een beetje ... Maar ik hoop dat u dat niet afgeleid heeft. Maar het heeft mij niet afgeleid, want ik heb geconcentreerd ze te luisteren terwijl ik hier aan het deppen was. Er is één misvatting die ik wel nog uit de lucht wil halen die ik net oppikte tijdens de schorsing over de relatie van de ontsluiting met het bestemmingsplan en het bouwplan ook. En die ontsluiting, die staat daar eigenlijk los van. Dus dat is ook de reden waarom het uit elkaar getrokken kan worden hier vanavond. En het is niet de ontwikkelaar die heel erg pleit voor een bepaalde optie. Die wil vooral gewoon dat plan ontwikkelen. Het is de gemeente die op basis van de analyses tot optie A is gekomen, waarvan u nu zo heel helder en duidelijk aangeeft, en dat is veel meer dan het signaal, een opdracht aan het college om voor 1 december met een voorstel te komen voor die ontsluiting. En daarmee denk ik dat we vanavond een hele mooie kans hebben om toch met voorwaarden, zal ik zeggen, dit gebied aan te pakken. Voorzitter, einde tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dames en ... Ja, de heer Dolmans nog.

De heer Dolmans: Kan de wethouder nog even antwoord geven op de vraag of parkeren wordt meegenomen in de verkeersafwikkeling?

De heer Van de Laar: Jazeker. En meer dan dat, er zal bij de inrichting van de Van Vredenburgweg, zal ook gekeken moeten worden naar parkeren. Parkeerregime zal daarbij afgewogen worden. En in een groter geheel van mobiliteitsvisie komt er ook een nieuwe parkeernormennota en die mobiliteit maakt daar onderdeel van uit. Dus die strekking nemen wij zeker mee.

Mevrouw Harmsen: Ik wil even interrumperen.

De voorzitter: Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: De Van Vredenburgweg is nu al betaald parkeren in een bepaalde wijk, dus er zit al een parkeervisie op.

De heer Van de Laar: Niet overal is dat het geval en er zit een parkeervisie op, maar die moeten we dus herijken.

Mevrouw Harmsen: Maar ja.

De voorzitter: Oké, ik stel voor de beraadslaging nu af te sluiten. Dan gaan we nu over tot de besluitvorming. Ik begin bij het amendement door GroenLinks en een aantal andere fracties ingediend. Zijn daar staan verklaringen bij af te geven? Heeft u allemaal al gedaan eigenlijk. We gaan nu stemmen. De heer Van Enk heeft gezegd ... Nee, wacht even. Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel, voorzitter. Ja, u was erg snel. Ja, mijn fractie zal tegenstemmen. Het is goed dat er na twaalf jaar stappen gezet worden in de ontwikkeling. Dat juichen we ook zeker toe. Maar Rijswijks Belang ziet op dit moment een te groot risico.

De voorzitter: Als er verder geen stemverklaringen zijn, dan gaan we nu ... Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Ja, ik wou een korte stemverklaring ook maken die identiek is aan de vorige spreekster. Wij vinden het plan an sich mooi, maar zien ook te veel risico's. En daarom zullen wij tegenstemmen.

De voorzitter: Oké, dat waren de stemverklaringen. Dan gaan we nu stemmen. Ik weet niet hoe de procedure nu loopt. U kunt volgens mij op de knop drukken. Klopt dat, griffier? De stemming is geopend. Er moet nog één stem worden uitgebracht.

De heer ...: Mevrouw Bentvelzen, die stemt niet mee.

De voorzitter: Goed, ik zie hier een uitslag op het scherm. Voor, twintig. Tegen, wat is het, tien? Daarmee is het amendement aangenomen. En wij missen ergens één stem. I can't help it. Oh ja, ja, van Bentvelzen. We maken aantekening dat mevrouw Bentvelzen ook voor het amendement was. Dan zitten we op 31. Dan gaan we verder met de motie. De motie wordt nu voortgezet. Zijn daar nog stemverklaringen bij te geven? Zijn er niet. Dan gaan we nu stemmen over deze motie. De loketten zijn open, denk ik.

De heer ...: Alleen de heer Dolmans moet nog stemmen. Rens Veerman. Ja.

De voorzitter: Ja, we hebben de uitslag. Tegen hebben gestemd 21, voor negen. Daarmee is de motie verworpen. Dan gaan we nu besluiten over het voorstel als zodanig. De heer Van Enk heeft om hoofdelijke stemming gevraagd. Wacht even. Wat is er niet goed?

De heer ...: Punt maken. Volgens mij staat de Partij van de Arbeid niet in het lijstje. En de vorige stemming ook al niet.

De voorzitter: Ik tel dertig stemmen. Mevrouw Bentvelzen kan even niet meedoen.

De heer ...: In het lijstje van partijnamen.

De voorzitter: Dus wat is ... Wat is het probleem?

De heer ...: Ja, dit is beter.

De voorzitter: Maar klopt de uitslag nog? Ja. Ja, er is hoe dan ook een meerderheid tegen de motie. Daarmee is die verworpen. Dan gaan we nu over tot besluitvorming over het voorstel, inclusief amendement. De heer

Van Enk heeft gezegd: ik wil mondeling hoofdelijk stemmen. Dat gaan we dus doen. Ik vraag even nog of er nog stemverklaringen zijn af te geven. De heer Van Enk doet een stemverklaring.

De heer Van Enk: Ja, ik begrijp dat een aantal partijen hier vanavond veel vertrouwen heeft in de projectontwikkelaar. Ik ken de projectontwikkelaar helemaal niet, dus ik ga daar niks over zeggen. Maar ik vind het wel heel onverstandig dat wij het stuur nu uit handen gegeven en ik heb ook niemand eigenlijk horen betogen waarom het na twaalf jaar zo'n probleem is om twee, drie maanden te wachten totdat we het bestemmingsplan gewoon goed kunnen vaststellen.

De heer ...: Voorzitter, dit is een derde termijn.

De voorzitter: Nee, we gaan niet debatteren. De stemverklaring is kort en bondig. Ik heb het gehoord.

De heer Van Enk: Wil ik graag een hoofdelijke stemming.

De voorzitter: Zijn er nog anderen die een stemverklaring willen afleggen? Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering: Ik wil graag een vraag aan u stellen. Wat is het verschil tussen een hoofdelijke stemming en een stemming zoals we elektronisch doen, die per lid van de raad zichtbaar op het scherm is? Ik vind het echt, het kan allemaal, het mag allemaal, maar het is buitengewoon inefficiënt.

De voorzitter: Goed, dit was een opmerking over de oren. Ik sta dat wel toe. Volgens mij moeten we dit maar eens in het presidium bespreken bij het hoofdstuk besliscultuur. Dan gaan we nu over tot de hoofdelijke stemming. Ja, het geeft ook wel wat dramatiek. Dat hoort er ook bij. Ik kan dat wel begrijpen. De griffier leest dus uw naam voor, dat begint het bij de heer Braam, hebben we net besloten. En dan zegt u maar voor of tegen. De griffier heeft het woord.

De heer Massaar: De heer Braam.

De heer Braam: Voor.

De heer Massaar: De heer Van Dam.

De heer Van Dam: Tegen.

De heer Massaar: De heer Dolmans.

De heer Dolmans: Voor.

De heer Massaar: De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Tegen.

De heer Massaar: De heer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Voor.

De heer Massaar: De heer Ezinga.

De heer Ezinga: Voor.

De heer Massaar: De heer Geleijnse.

De heer Geleijnse: Tegen.

De heer Massaar: Mevrouw De Haan.

Mevrouw De Haan-Niesen: Tegen.

De heer Massaar: Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Voor.

De heer Massaar: Mevrouw Jansen.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Tegen.

De heer Massaar: Mijnheer Kaffa.

De heer Kaffa: Tegen.

De heer Massaar: Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Tegen.

De heer Massaar: Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler Böhm: Tegen.

De heer Massaar: De heer Kruger.

De heer Kruger: Voor.

De heer Massaar: Mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen: Voor.

De heer Massaar: De heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Voor.

De heer Massaar: De heer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Voor.

De heer Massaar: Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Voor.

De heer Massaar: De heer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Voor.

De heer Massaar: De heer Oelen.

De heer Oelen: Voor.

De heer Massaar: Mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Oude Alink: Voor.

De heer Massaar: Mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger: Voor.

De heer Massaar: Mevrouw Schwencke.

Mevrouw Schwencke: Voor.

De heer Massaar: De heer Sleddering.

De heer Sleddering: Digitaal en mondeling voor.

De heer Massaar: De heer Veerman.

De heer Veerman: Voor.

De heer Massaar: Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Voor.

De heer Massaar: De heer Weterings.

De heer Weterings: Tegen.

De heer Massaar: De heer Wit.

De heer Wit: Voor.

De heer Massaar: Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Voor.

De heer Massaar: De heer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Tegen.

De heer Massaar: En mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voor.

De heer Massaar: Dat is 21 voor en tien tegen.

De voorzitter: Goed, de uitslag is tien tegen, 21 voor. Daarmee is het voorstel aangenomen. Met dank voor ieders inzet.

7. Vaststelling verslagen 1 en 7 juni 2022

De voorzitter: Dames en heren, we gaan verder met agendapunt zeven. Als eerste de vaststelling van de verslagen van 1 en 7 juni 2022. Is dat akkoord? Nee? Mijnheer Nunnikhoven, u wilt een opmerking maken.

De heer Nunnikhoven: Ja, in het verslag staat dat ik niet aanwezig was, maar ik was wel duidelijk aanwezig. En hoe u het ook zegt, ik heet Nunnikhoven en niet Van Nunnikhoven. Dat staat ook fout geschreven.

De voorzitter: Excuus daarvoor.

De heer Nunnikhoven: Nee, geen probleem.

De voorzitter: Oké, wordt genoteerd. We zullen het nooit meer vergeten. Daarmee zijn denk ik de verslagen vastgesteld en kunnen besluiten. Ja? Aldus besloten. Dan krijgen we als eerste ingelaste punt, dat is een motie vreemd van de agenda van de heer Weterings over het informeren van de raad. Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Ik zoek hem even op, waar hij terecht is gekomen. Ja voorzitter, naar aanleiding van de wat eerdere commentaren wilde ik eigenlijk moet je eerder indienen op 7 juni. Maar goed, toen ging de raad over de zienswijze. Het gaat erom dat we eigenlijk steeds vaker, dat het steeds vaker voorkomt dat we via de media moeten vernemen als een raadsbesluit wordt genomen of als er vragen worden gesteld, dat het via de media bij de raad terecht komt. Een vrij recent voorbeeld is de orgelman. Daar zijn ook schriftelijke vragen gesteld door D66 en Rijswijks Belang op 17-05, dus ruim een maand geleden. Ja, nog steeds geen antwoord, maar via de media moeten vernemen dat het is opgelost, dat die man gelijk de zaterdag mocht staan en eigenlijk via Radio West en TV West mochten communiceren over de afdoening van de vragen. En ja, daar baal ik een beetje van. Dus we willen eigenlijk het huidige over het nieuwe college oproepen, probeer eerst gewoon netjes via de raad, het hoofdorgaan, ons te informeren als u over collegebesluiten praat of collegeplannen of in ieder geval schriftelijke vragen die in beantwoording staan. Gewoon eerst even netjes via de raad doet toekomen, dan de media. Dus ja, dat spreek we uit. Dan gaan we over tot de orde van de dag. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, op zich vind ik het goed dat ik hier als voorzitter van de raad, van het college en ook als portefeuillehouder communicatie op reageer. Ik begrijp dat u het punt wil aankaarten, maar er zitten meerdere kanten. Het is ook vreemd van de agenda. Ik zou u voor willen stellen deze motie aan te houden en verder te bespreken bij het bredere punt de bestuurscultuur. Ik wil er ook gewoon met het nieuwe college nog wel eens over spreken hoe we dit soort dingen gaan doen en dan past die in een bredere discussie. Want natuurlijk moet het college de raad informeren en verantwoording afleggen, maar er zijn ook nog wel meerdere aspecten die daarbij een rol kunnen spelen. Grote belangen of spoed of anderszins. Dat zou ik wel in de beschouwing willen betrekken. Dus ik wil u vriendelijk vragen om de motie van vandaag aan te houden en dan bespreken we dat in een bredere strekking. Vindt u dat goed?

De heer Weterings: Voorzitter, ik begrijp ook wat u zegt, maar u zegt: ik begrijp wat u zegt. Dus u kan toch wel enigszins dan de toezegging aan ons doen dat we bij dit soort bijzondere punten toch eerst even drie keer nadenkt of u eerst de pers te woord staat en dan de raad. Het is gewoon eigenlijk een simpele vraag. U vraagt mij om aan te houden tot het volgende college. Ja, ik vind dat wel een goed punt. Dat gaan we doen. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dan houden we hem aan. Ik vind het zeer respectvol wat u zegt. Dan kunt u ook zien wat het gewicht heeft in het bestuurlijk verkeer tussen raad en college. Dus we houden het aan, we komen erop terug. Dan gaan we daar dieper op in. Dank u wel. Het is even van de orde van deze raad af. Mijnheer Weterings nog.

De heer Weterings: Een hele korte vraag. De schriftelijke vragen die al langer dan een maand openstaan, is ook een veel voorkomend iets, dat als we binnen vier weken schriftelijke beantwoording. De orgelman draait al weken en wij hebben de vraag niet beantwoord gekregen. Wat is er loos? Dank u.

De voorzitter: Ja, ook dat moeten we gewoon op tijd doen. Collegeleden hebben het gehoord. Wie nog collegelid wil worden, die weet wat de opgave is. Doet uw best. Dames en heren, wij komen bij het afscheid van het college. Ik heb de heer Keus gevraagd om even achter de tafel te gaan zitten als gast, als gast. En ik gun hem nog wel een momentje in deze raad. U misschien ook nog wel. Als gast, dus netjes gedragen. Dames en heren, het moment is daar dat het oude college zijn laatste taken heeft gedaan, want het volgende agendapunt op de raad is het coalitieakkoord en de benoeming van nieuwe wethouders. En hier zitten ze dan, nog één keer naast elkaar. De laatste taken zijn gedaan. Ja, ook een formeel moment denk ik om het oude college toe te spreken. Er komen ook nog wel nadere afscheiden voor de heer Keus volgende week. Maar dit is even afscheid nemen van het college in de raad. Dan gaan we even terug in de tijd naar het begin van dit college. Dat ging niet zonder slag of stoot, wordt mij gemeld. Het toenmalige college viel in 2019 en er werden al harde onderhandelingen over een nieuwe coalitie. Het waren harde en ook ingewikkelde dingen met spanningen in de raad en ook in het college. Het was niet gemakkelijk om dit voor elkaar te krijgen en ook de discussies in het college waren pittig, is mij overgebracht. Geen gemakkelijke taak in deze ingewikkelde politieke situatie. Nou, en dan moet je dan toch aan het werk en dat is best lastig. Dat is best lastig. Dat was een moeizaam begin. Toen kwam corona eroverheen en gaandeweg de rit kwam ook het bestuurlijk besef dat er bestuurd moest worden. En dat is gebeurd. Ik heb met dit college de opbouw naar wat stevigere teambuilding en wat stevigere besluitvorming meegemaakt en daar kunnen wij best trots op zijn. Dus na een aarzelend begin toch op volle stroom, volle kracht door om te besturen. Dat hebben ze met z'n allen gedaan. Er is gewoon goed gewerkt, er is hard gewerkt, er is commitment aan de stad getoond, de raad is, voor zover ik kan bekijken, ten volle bedient ook al was u het er niet altijd mee eens, de oude raad althans. Maar ik denk dat ze trots kunnen zijn op het college dat geweest is. Er is heel vaak met plezier gewerkt heb ik ook gemerkt, dus ik wou het oude college daarvoor hartelijk danken. In het bijzonder mevrouw Besteman. Ja, een sterke vrouw met een groot hart voor welzijn van anderen, aldus Groot Rijswijk. Ik verzin het niet zelf, dat zegt de krant. En daar kunnen we het alleen maar mee eens zijn. U had na vijf jaar raadslidmaatschap en drie jaar wethouderschap, vond u het tijd om een stapje terug te doen en de blik verder te richten. Je hebt veel voor elkaar gekregen. Je zorgde ervoor dat het woonfonds Rijswijk voor dat Rijswijk meer midden huur kreeg en je stelde de woonvisie vast, waarin onderhoud van sociale huurwoningen prioriteit is. Je hebt samen met de schoolbesturen een integraal huisvestingsplan opgesteld en daarmee worden zestien Rijswijkse scholen in de komende twintig jaar vernieuwd om zo het onderwijs te verduurzamen. In de corona tijd kreeg je het voor elkaar dat culturele instellingen extra financiële steun krijgen, dus zo heb je de sector geholpen. Ook stelde je het welzijnsbeleid vast, waarin werken aan inclusief Rijswijk voorop stond en waarin iedereen zich thuis voelt.

Daarnaast, dat vond ik zelf nog een ingewikkelde, zorgde hij ervoor dat de speelnorm van drie procent werd ingevoerd. Ja, dat lijkt een beetje weinig, maar dat is toch wel substantieel werk. Voldoende groene plekken voor ruime, veilige en uitdagende speel- en recreatieplekken voor de kids. En dat leverde ook een compliment op van Jantje Beton. Kijk aan. Alles bij elkaar is het een flinke lijst waarin je in drie jaar het gewerkt. Het staat nog niet vast wat je gaat doen, maar ik spreek de hoop uit dat je actief blijft en je in wil zetten voor het openbaar bestuur. Mag ik een hartelijk applaus? Dan gaan we naar Jeffrey Keus. Opgeleid als politicoloog en geïnspireerd door voormalig wethouder Roland van der Meij. Hij zit hier achterin. Of hij staat te filmen. Je werd fractie assistent bij Gemeentebelangen Rijswijk en naar de coalitiebreuk werd je niet veel later ook wethouder van onze gemeente. Onder andere omdat je op die manier echt iets kon betekenen voor de inwoners van Rijswijk. Dat engagement heb ik altijd in hem gezien. De inwoners. Je was daar vol mee in contact en je hebt het commitment ook laten zien in je werk. Transparantie, eerlijkheid en actief de verbinding met de samenleving blijven zoeken stond bij jou hoog in het vaandel. Je stond open en was oprecht geïnteresseerd in de inwoners van Rijswijk. Verzoeken van inwoners om je te spreken ging je dan ook nooit uit de weg. Ook inhoudelijk heb je voor Rijswijk het nodige gedaan. De transitievisie warmte is hier een mooi voorbeeld van. Je werkte daarvoor samen met diverse partijen en Rijswijk heeft met deze visie een grote stap gezet op weg naar een duurzame en klimaat neutrale toekomst. Die staat op jouw naam en daar kun je trots op zijn. Je maakt je daarna sterk voor een transparantere manier van begroten. Je kreeg het voor elkaar dat de financiële gezondheid van Rijswijk van een drie naar een zeven steeg. Onder meer door het groeifonds Rijswijk en de grote financiële buffer die je hebt opgebouwd gaat het ons goed en is ook de start van het nieuwe college op een redelijk financieel peil kunnen steunen. We gaan het over twee weken meemaken bij de jaarstukken en de kadernota. Maar Jeffrey was wel een strenge penningmeester, dat kan ik u wel zeggen. En dat ging er af en toe stevig aan toe. Maar daar plukken we nu de vruchten van. Je ging niet voor de kortetermijnoplossing, maar je koos daarom juist voor de middellange en lange termijn. Echt vooruitdenken en toekomst veiligstellen. Daarnaast heb je ook zeer actief als wethouder mobiliteit in het bijhouden en aanpakken en het stevig lobbyen voor de Beatrixtunnel, ik heb dat met genoeg gezien. Daar zijn we ook een heel eind gekomen. Het is een van de belangrijkste verkeersprojecten en Jeffrey, daar heb je echt gewoon je hand in gehad. Een goede basis voor het volgende college om het weerbaar en wendbaar te maken. Dat wordt ook het motto denk ik dit nieuwe college. Ik weet niet wat er vanavond gebeurt, maar weerbaar en wendbaar vind ik wel een mooie slogan. Jeffrey, van jou is al bekend wat je volgende stap is. Je werkt nu in het openbaar bestuur voor de buurgemeente Leidschendam-Voorburg. Het is plezierig om te zien dat we daar een oude kameraad hebben. Dat gaat goed in deze regio. We hebben nog meer oude kameraden en zo wordt Rijswijk sterk, dames en heren. Sterk regionaal opereren. Hebben we ook met het oude college gezien. Dames en heren, mag ik een hartelijk applaus voor Jeffrey Keus. Hierbij kan het college opstappen. Jeffrey en Johanna, voor jullie allebei een bloemetje en een heerlijke zoetigheidje voor de stille uren. We gaan bijna opstappen, want ik vind dat Johanna vanaf haar wethouderspositie de raad mocht toespreken. De heer Keus nodig ik uit achter de kathedraal. Ja, hij is geen wethouder. Kom op.

Mevrouw Besteman: Ja voorzitter, dan begin ik alvast. Dank u wel. En inderdaad, blijft nog even zitten. Want u zei het al zo mooi, voorzitter, na acht jaar vind ik het wel even welletjes. Maar het is natuurlijk een ontzettend mooi moment om de gemeenteraad, maar ook het college een laatste keer toe te spreken zonder interrupties en zonder spreektijd. Dus gaat u er maar even lekker bij zitten. Ik zal niet alles herhalen, want de burgemeester heeft al heel veel mooie woorden gezegd en een aantal had ik ook willen zeggen. Na acht jaar, ik zei het al, zit ik hier nu echt voor het laatst. Ik ben raadslid geweest, fractievoorzitter en de laatste tijd als wethouder. En ik kijk terug, en dat doe je dan zo'n beetje in je nadagen met een gevoel van trots en tevredenheid. En dat is een beetje gek voor mij om dat zo te zijn, maar ik wil het toch hardop zeggen, want het is nu eenmaal zo. Maar ik ben vooral enorm dankbaar voor wat ik allemaal heb mogen meemaken, heb mogen

Gemeenteraadsvergadering 21 juni 2022

doen en de bijdrage die ik heb mogen leveren aan mijn mooie stad Rijswijk, mijn mooie gemeente. Van al het werk, van alles wat ik meemaakte de afgelopen jaren zijn het toch de mensen die ik meeneem in mijn hart. Al die vrijwilligers, die mantelzorgers die zoveel liefde zorg voor hun naasten. De professionals die werkzaam zijn in het onderwijs, in de kinderopvang bij onze prachtige culturele instellingen en bedrijven. Zij geven onze gemeente kleur, voorzitter. U zei het al: ik wilde me altijd inzetten voor mensen. En ik zal echt niet bij Adam en Eva beginnen, maar ik dacht nog even terug aan mijn eerste actie als raadslid. En het was 2014 en kijk maar naar de wethouders sociaal domein. We stonden aan de vooravond van de decentralisaties en ik heb me ingezet voor de VSO pro-jongeren die met de komende participatiewet tussen wal en schip dreigden te vallen. Nou, de toenmalige wethouders sociaal domein was heel sportief en we hebben samen een sluitende aanpak weten te maken. En ja, de mensen voorzitter, dat is waar ik me graag voor in wil zetten. De vrijwilligers, de mantelzorgers, de woningzoekenden, kinderen, jongeren, iemand, mensen die iemand aan hun zijde kunnen gebruiken, voorzitter. En zo zie ik ook de rol vanuit de politiek. Zo zag ik mijn rol. En dat is vanuit mijn politieke overtuiging dat je niet alleen leeft voor jezelf, maar je bent solidair met diegenen die het nodig heeft. En vanuit daar werk je aan oplossingen voor de samenleving en voor de mensen. Aan de andere kantvoorzitter, en ik zal er niet een al te lange beschouwing van maken, zie ik wel dat het werk vanuit politiek, maar ook vanuit de overheid zich erop zou moeten richten om ook het vertrouwen van mensen tussen mensen en politiek te herstellen. Het vertrouwen dat sommige mensen zijn verloren, omdat het hen niet zo goed gaat. En corona heeft dan natuurlijk de afgelopen jaren nog eens extra zichtbaar gemaakt. En ik haal graag Kim Putters even aan uit zijn strijd Sociaal en Cultureel Planbureau. Hij gaat gelukkig naar de SER, dus we zullen nog veel plezier aan hem beleven denk ik. Maar hij zei in zijn tijd heel vaak: met mij gaat het goed, maar met ons gaat het slecht. De kansengelijkheid, armoede, eenzaamheid, discriminatie en daar is werk te doen. En dat vraagt sturing als u het mij vraagt vanuit de politiek. Niet door het uitrollen van het zoveelste maatregelenpakket voorzitter, maar door je te verdiepen in de dagelijkse problemen van mensen. En dat betekent dus niet altijd mee rennen met de waan van de dag, maar werken aan duurzame, lange termijn oplossingen. Niet door te schreeuwen voorzitter, maar door te luisteren. Niet door op een ander te gaan staan, maar ernaast te gaan staan. Door te doen en te handelen, oplossingen te zoeken en te vinden. En voorzitter, burgemeester, u noemde al een paar mooie resultaten, het Woonfonds Rijswijk, ik ben daar enorm trots op. Maar ook het integraal huisvestingsplan waarmee we vanuit de gemeente toch een hele mooie bijdrage ook kunnen leveren aan de kansengelijkheid. Partners werken samen in onze duurzame integrale kindcentra om meer kinderen de mogelijkheid te geven hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen, en zo achterstanden te voorkomen of anders in te lopen. Voorzitter, als er een ongelijkheid is in de samenleving en discriminatie, dan zou ik voor willen stellen, en ik hoop dat u meeschrijft, om schouder aan schouder te staan en wij hebben dat ook de afgelopen jaren geprobeerd. En dat te vuur en te zwaard te bestrijden, ook al heb je daar zelf geen last van. Voorzitter, als mensen ongelukkig zijn dan zet je kunst en cultuur in om het welbevinden van mensen te verbeteren. En als mensen gelukkig zijn dan zet je kunst en cultuur in om dat zo te houden. En als je, juist als je de snelst groeiende stad in Zuid-Holland bent, zorg je dat er ruimte blijft voor kinderen en jongeren om buiten te spelen. En ik zal u, voorzitter, op een ander moment nog eens precies uitleggen wat die speelnorm betekent. Want die is ontzettend belangrijk, dat kinderen blijven bewegen en buiten kunnen spelen. Gelukkig ligt dat ook vast. Ik ben heel erg blij en trots op die resultaten die wij hebben bereikt, niet voor ons als college maar natuurlijk voor de mensen in de stad. En die resultaten waar ik een bijdrage aan heb mogen leveren had ik natuurlijk nooit kunnen bereiken zonder de steun en inzet van alle partners in de gemeente. De deskundigheid en de gedrevenheid waarmee zij iedere dag werken aan kansengelijkheid, aan het bouwen van betaalbare woningen, het ondersteunen van mantelzorgers, vrijwilligers, het bestrijden van eenzaamheid en het bouwen aan ons prachtige culturele leven in Rijswijk is kostbaar en uniek, daar moeten we zuinig op zijn. Voorzitter, die resultaten had ik nooit kunnen boeken

zonder de deskundige adviezen en de tomeloze inzet van ambtenaren die met hart en ziel werken aan onze gemeente en waar ik met heel veel plezier de afgelopen jaren dag in dag uit mee samenwerkte. Voorzitter, die resultaten had ik natuurlijk nooit kunnen boeken zonder de steun van u allen in dit huis. Mijn adviseur, mijn adviseurs binnen en buiten de gemeente, het thuisfront en familie en vrienden die mij de afgelopen jaren zo vaak hebben moeten missen. Mijn dank aan iedereen is zeer groot, voorzitter, en ik wil heel graag afsluiten met een oproep aan u allen nu ik toch het podium heb. Ik wil u graag oproepen om te blijven werken aan onze samenleving zodat we straks kunnen zeggen dat het met u goed gaat, dat het met mij goed gaat, en dat het met ons steeds beter gaat, voorzitter. Ik wil de nieuwe ploeg wethouders heel veel succes wensen met de mooie en belangrijke taak die voor jullie ligt. Ik hoop dat jullie veel plezier hebben, maak er een feest van. Ik dank de raad voor het vertrouwen dat ik kreeg, en burgemeester, ik wil u ook heel graag bedanken voor uw steun en uw optimisme iedere dag. Ik wens u allen heel veel inspiratie, energie en wijsheid. Zorg goed voor Rijswijk en wees een beetje lief voor elkaar.

De voorzitter: De heer Keus, Jeffrey.

De heer Keus: Ja, dank u wel voorzitter, ik ken mijn plek inmiddels. En het is een mooie plek ook om te staan, dus ik, ja, ik sluit me eigenlijk volledig aan op de analyse en de beschouwing van collega Besteman, daar kan ik me heel goed in vinden en de oproep ook die je doet aan de raad maar eigenlijk veel breder ook aan de samenleving. Die deel ik ook, dus daar ga ik niet nog een keer inderdaad op verder in en dat doe ik ook omdat ik zie ook veel mensen, familieleden, ouders, van mensen die wachten inderdaad dat hun zoon of dochter, of zoon moet ik in dit geval zeggen, geïnstalleerd straks wordt als wethouder. Mijn ouders hebben vorige week in dezelfde situatie gezeten als u, en dat duurde voor hun ook wel wat lang allemaal, dus ik ga proberen wat korter te houden zodat we ook snel over kunnen gaan naar de feestelijkheden en ik vind ook dat het college vandaag, nieuwe college, ook centraal moet komen te staan. Ja voorzitter, u noemde ... Allereerst hartelijk dank voor de hele mooie woorden. Ja, kreeg er toch wel een beetje rooie wangetjes van want ja, je doet het uiteindelijk niet voor die mooie woorden en voor die waardering maar gewoon vanuit een intrinsieke drive om het verschil te kunnen maken voor mensen in de samenleving. En ja, daar sta je elke dag voor op en als je naar bed gaat denk je eraan hoe je het morgen weer beter kan gaan doen, en ik ben wat dat betreft ook dankbaar dat ik het vertrouwen ook van uw raad heb gekregen om die bijzondere positie, bijzondere ambt van wethouderschap, om dat te mogen vervullen de afgelopen jaren. En dat heb ik met heel veel plezier gedaan en daar kijk ik ook heel erg dankbaar ook op terug, ik heb daar hele mooie contacten ook aan overgehouden, vriendschappen afgesloten en ja en ook, ja, gewoon heel tevreden kan ik daarop terugkijken en daar ben ik heel dankbaar voor. Ja, ik wil eigenlijk gelijk ook overgaan op nog meer woorden van dank, allereerst dus de raad, dank voor het vertrouwen. Uiteindelijk, ja, kan dat niet zonder u, ook niet zonder uw medewerking. U heeft zelf goede ideeën, wij menen als college soms ook goede ideeën te hebben, daar moeten wij u van overtuigen en ik heb altijd, zowel de oude raad als de nieuwe raad die hier zit, altijd het oprechte gevoel gehad dat u openstond ook voor goede argumenten en voor goede voorstellen, en dat die altijd er ook doorheen kwamen. En ja, dat is toch wel heel bijzonder en ja, daarom vind ik het ook echt een team effort wat dat betreft wat wij afgelopen vier jaar hebben kunnen doen samen. De burgemeester, Bas, ik wil jou ook echt heel erg bedanken. Het was vooral ook heel veel lol samen, dat is heel belangrijk, dat wil ik ook het nieuwe college ook meegeven. Het zijn serieuze kwesties natuurlijk die je hier allemaal gaat behandelen, maar lol met elkaar, ook tijd voor ontspanning is heel belangrijk in dezen. Maar ook voor al je adviezen en ja, toch het coachen op de achtergrond, ik heb daar, ja, heel veel aan gehad en dat neem ik ook weer mee natuurlijk naar de buurgemeente. Dus dank daarvoor. Ja, ook mijn partij, Gemeentebelangen, ook die mij uiteindelijk naar voren ook hebben geschoven als kandidaat-wethouder, Ronald, jou wil ik in het bijzonder natuurlijk danken, Floor die ongetwijfeld ook meekijkt en Diny, dank ook voor jullie van voor het vertrouwen. De ambtelijke

organisatie natuurlijk, Johanna heeft het denk ik daarnet al heel goed verwoord, allemaal hele kundige mensen en ik wil ook het nieuwe college maar ook de raad toch al wel meegeven, wees daar ook gewoon zuinig op. Ja, mensen zetten zich net als wij allemaal in voor die Rijswijkse samenleving en doen ze ook met een intrinsieke drive, en met enorme bevoegenheid. En zeker als je kijkt naar de arbeidsmarkt hoe moeilijk het is ook om mensen te krijgen, is het extra belangrijk zuinig op hen te zijn. Ja, natuurlijk mijn collega's in het college, we hebben, ja, samen er echt iets moois van gemaakt. En natuurlijk was het niet altijd feest, laten we dat ook maar gewoon eerlijk zeggen, maar zonder wrijving, ja, is er ook geen glans, dus ook dat hoort erbij. Ja, en dan kom ik bijna tot het einde. Tuurlijk wil ik ook de samenleving in de meest brede zin ook bedanken, ook voor de hele fijne samenwerking op fronten. We hadden vandaag wat mensen vanuit Pasgeld en ondanks dat de uitkomst van een bepaald besluit niet bij iedereen natuurlijk altijd op steun kan rekenen, heb ik wel altijd de samenwerking als zeer plezierig en respectvol naar elkaar ervaren. Ik heb altijd getracht altijd open te zijn over de belangen die er spelen, over de overtuigingen en ja, welke belangen er gewogen uiteindelijk moeten worden, en dat kan de ene kant op vallen, kan de andere kant op vallen, maar ik heb altijd geprobeerd daar transparant en open over te zijn. En ja, het feit dat ik nog steeds goed in contact sta met mensen uit de buurt geeft mij toch het vertrouwen te zeggen dat we daar gezamenlijk in geslaagd zijn, dus ook daar ben ik zeer dankbaar voor. En dan, ja, toch tot slot, familie en natuurlijk het thuisfront, want ja, wethouder ben je niet van negen tot vijf, dat vraagt veel. Ik weet dat Monique ook thuis meekijkt, en ja, er is veel op jou afgekomen met twee kleine kindjes en ja, we hebben het toch samen ook weer even gedaan en we zijn weer begonnen aan een nieuw avontuur en dank je wel ook daarvoor, voor al je steun. Raad, heel veel succes. Maak er iets moois van met elkaar voor de Rijswijkse samenleving en het college, ik wens jullie ook een hele mooie tijd en alvast gefeliciteerd. Dank u wel allemaal.

De voorzitter: Mag ik de oud-wethouders verzoeken hun plaatsen te verlaten? Agendapunt is hiermee afgesloten.

8. Concept-Coalitieakkoord – Gezonde groei. Rijswijkse koers 2022-2026

De voorzitter: Dan gaan we door met het volgende agendapunt en dat is de bespreking van het concept-coalitieakkoord Gezonde groei Rijswijkse koers 2022-2026. Ik vraag uw aandacht voor dat stuk. Ik wil mijnheer Wörsdörfer vragen om als formateur als gast plaats te nemen op deze toevallig vrijkomende plekje. Oké, dames en heren, leden van de raad, we gaan nu het coalitieakkoord bespreken. Mij lijkt het het handzaamste dat de lijsttrekker van de grootste partij en initiatiefnemer van deze coalitie het kort toelicht. Mevrouw Bentvelzen. Dat microfoonkaartje moet er even in. Heren van de techniek.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, hij doet het. Nou, we zijn live. Voorzitter, dank. En ja, ik heb, ik zou het coalitieakkoord inleiden zodat daarna uiteraard de raad naar alle waarschijnlijkheid wat van gaat vinden. En met veel genoegen bied ik dit coalitieakkoord aan. Het is een mooi akkoord, het is een coalitie die wil gaan samenwerken, het wordt vaker gezegd, is vaker gezegd. Maar volgens mij hebben we met elkaar ook een unaniem rapport vastgesteld van BMC, van Samen naar beter, en ik denk dat dat ook een belangrijke basis vormt voor de komende periode. En ook het college staat daarachter. Samenwerken aan de groei van Rijswijk om de stad mooier, beter en sterker te maken. En ik heb in mijn eerdere brief al een keer genoemd: coalitie en niet-coalitie, en ik blijf bij die woorden. Ik vind links en rechts vervelende en ouderwetse termen maar ik vind coalitie en oppositie nog vervelendere termen. Dus ik zou graag blijven bij de bewoording coalitie en niet-coalitie, en ik roep de gemeenteraad in zijn geheel op om samen met het nieuwe college verder te bouwen aan onze mooie stad Rijswijk. Voorzitter, ik hoor graag de vragen die er vast en zeker zullen zijn vanuit de raad of de visies die er zijn op dit coalitieakkoord.

De voorzitter: Goed, zijn er fracties die erop willen reageren? Steekt u maar een vinger op. Ik zie mevrouw Harmsen. Mijnheer El Majjaoui. Mijnheer Van Dam. Dan mijnheer Weterings. Zullen we het hier even op houden? Dat zijn, ja, denk ik ... mijnheer Van Enk. Goed, gaan we zo beginnen. Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ja, dank u mijnheer de voorzitter, geachte aanwezigen ook. De ChristenUnie is blij dat na weken een kleine schets is gekomen van een akkoord waarmee Rijswijk weer bestuurd kan worden. Super, ik vind het een schets omdat de afwezigheid van concrete cijfers ons niet meer laat zien dan vage contouren. En ik reageer namens de ChristenUnie op deze schets met weer enkele penningen dan, want het echte werk moet nog komen, dus hier alvast vier penningen: vertrouwen, groen, eenzaamheid en azc. In de eerste plaats vertrouwen. We begonnen met een lage opkomst van de gemeenteraadsverkiezingen, er was weinig vertrouwen van de burger richting de overheid, veel afgehaakt. En andersom werkten nog veel regelingen en regels vanuit ons bestuur op basis van wantrouwen in plaats van vertrouwen. Als ChristenUnie zouden we graag zien dat er ook aandacht komt voor een vertrouwen teruggeven aan de burger. En tuurlijk denken we dan aan participatietrajecten, waarmee wel heldere afbakening nodig is en geen onnodige verwachtingen worden geschept, maar geef ook vertrouwen terug aan de burger. We kunnen camera's misschien ophangen bij afvalcontainers, maar wat uit dat, vertrouwen of wantrouwen? En je kan ook een afvalcontainer laten adopteren door een paar actieve wijkbewoners zoals in Rotterdam, notabene in Spangen dat gebeurt. En dan kun je dus adopteren en de omgeving goed schoonhouden. Het is maar een voorbeeld, maar geef vertrouwen terug waar het kan, maak er huiswerk van. Punt twee, groen, blijft behouden. Dat zie ik ook wel terug en deze schets staat er in algemene zin vol mee. En dat is de geest, begrijp ik, van dit akkoord, absoluut. Maar de letter van de wet, dat zagen we ook bij Hofstede, geeft ruimte voor grijs. Meer grijs dan groen eigenlijk. En dat zagen we dus bij Hofstede. Maar gaat het college dat volhouden als er weer een leegstaand gebouw of grondgebied met eerder grijs bestemmingsplan vrijkomt in een verder groen gebied? Of een, nou, misschien een stadspark wat er nog aan komt, denk aan rondom het station, daar staat nog een Piramideschool, een grijs gebied. Wat gaan we doen? Ik ben heel benieuwd. We zijn benieuwd of de geest of de letter van de wet gaat gelden. En mijn derde penning is eenzaamheid. Want bijvoorbeeld bij oudere inwoners staat als eerste zelfredzaamheid, en dat is een prachtig streven, maar eenzaamheid is het echte probleem. Je moet verhuizen vanwege afnemende mobiliteit, verliest contacten. En dat zorgt ook weer voor dat mensen eigenlijk te laat verhuizen. Blijven wonen in dezelfde wijk, niet in Rijswijk, maar als je ouder bent dan 65 is geen gegeven. Daar heb je geen recht op. Het zou goed zijn als Rijswijk regionale afspraken, want ik geloof dat dit college ook meer voor de regio wil gaan, regionale afspraken zou kunnen maken over voorrang van eigen wijkbewoners in huurwoningen per wijk. En eenzaamheid, het dorpse karakter van Oud Rijswijk zo vaak genoemd in dat akkoord, zou eigenlijk in iedere wijk plaats moeten vinden. Een buurthuiskamer. Die met actieve wijkbewoner weer met die sleutel. Laten we alle wijken groen en vooral dorps maken. En vierde punt, azc. Ik houd van Control-F. Kun je even zoeken of er iets staat in een document. Het woord azc staat er gewoon niet in. En nu het een akkoord met BVR en nog meer partijen en ik verwacht goede samenwerking, maar ik verwachtte toch gezien de komende landelijke wetgeving meer van dit college dan het negeren van vijfhonderd azc-bewoners in Rijswijk. Dat is alles, dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja, dank je wel voorzitter. Voorzitter, met belangstelling en betrokkenheid heeft de fractie G&R het proces tot vorming van het nieuwe college gevolgd. Onze fractie heeft eerder aangegeven niet deel te willen nemen aan dit proces dan wel onderhandelingen voor een mogelijke coalitie aan te willen gaan, simpelweg vanwege het feit dat de fractie één zetel in de raad bezit en daarom vond het geen recht doet aan de verkiezingsuitslag. Bovenal vindt de fractie die als het ware nieuw in de raad zit op dit moment de opdracht

gemeenteraadsvergadering 21 juni 2022

heeft om de komende periode het college te blijven controleren op het gevoerde beleid, alsook de financiële uitgaven en plannen kritisch te blijven monitoren en te beoordelen. Daarnaast streeft de fractie ernaar om oppositie te voeren in het belang van onze inwoners. Immers, we zitten hier niet voor onszelf maar voor onze inwoners die op ons hebben gestemd en ons het mandaat hebben verleend een rol te vervullen in het meebesturen van de stad. En in dit geval vanuit constructief, in het geval van constructief en vanuit de oppositie, voorzitter. Onze fractie heeft het coalitieakkoord met interesse dan ook gelezen, daarin staan belangrijke onderwerpen waarmee onze fractie hartgrondig eens is, en samen willen we werken aan deze thema's om deze te realiseren, voorzitter. Onze fractie streeft hiermee naar een vruchtbare samenwerking, uiteraard wordt er opgemerkt dat het akkoord abstract is geformuleerd en grote lijnen bevat. Onze fractie beschouwt dit als een kader om gezamenlijk verder te bouwen aan een welbevinden van onze Rijswijkers alsook de verdere ontwikkeling van onze stad. Hiermee kan onze fractie als onderdeel van deze raad invulling geven aan de koers van onze ambities voor de stad. Uiteraard willen we als onze fractie dan ook de komende tijd gezamenlijk werken om het collegewerkprogramma concreter te maken alsook het beleid succesvoller te laten uitvoeren. Enkele van deze thema's wil ik hierbij benoemen. Ik citeer: in Rijswijk moet iedereen mee kunnen doen in de samenleving. Uitgangspunt is dat inwoners hierin hun eigen verantwoordelijkheid hebben en nemen, et cetera. Voorzitter, onze fractie juicht dit toe en zal dan constructief meewerken om dit doel te kunnen bereiken. Maar dan graag inachtneming van diversiteit en inclusie waarbij eenieder tot zijn recht komt. Het tweede thema waarbij onze fractie met het nieuwe college in zee wil gaan is het optreden tegen discriminatie, ongeacht gronden. Over concrete invulling en handvaten wil onze fractie de komende tijd graag met het college aan de slag, om inderdaad die bewustwording in onder andere het onderwijs maar ook op de arbeidsmarkt te laten ontstaan. De misstanden dan wel strafbare feiten hard aanpakken, het vergroten van de bereidheid om aangifte te doen alsook de laagdrempeligheid creëren om deze misstanden aan de kaak te stellen, zodat het instrument of de instrumenten in het geheel zoals opsporing, vervolging en repressie met succes kunnen worden ingezet. Ook noemt u diversiteitsbeleid in het collegeakkoord. Hier is onze fractie ook blij mee. Onze fractie wil nog een stapje verder en zou graag dit beleid aangevuld willen zien met inclusie en objectieve participatie, zodat het niet alleen bij theorie blijft maar het beleid ook daadwerkelijk zichtbaar wordt in de praktijk. Ook anti-discriminatie, het vergroten van maatschappelijke acceptatie en bewustwording zijn speerpunten in uw akkoord. Op deze thema's zal onze fractie met u de komende tijd graag en constructief samen willen werken. Tot slot, voorzitter. Onze fractie is van mening dat de arbeidsmigranten van essentieel belang zijn, gelet op de krapte op de arbeidsmarkt, de vergrijzing en een goed draaiende economie hebben we een grote behoefte aan goede arbeidskrachten in sectoren zoals de glastuinbouwbedrijven, agrarische sectoren en bouwsectoren. Deze mensen hebben uiteraard onderdak nodig, en door de woningmarktcrisis is dit onderdak lastig realiseerbaar voor deze doelgroep. Hierdoor zien wij met name in de grote steden negatieve ontwikkelingen inzake huisvesting van deze doelgroep. De huisjesmelkers, malafide verhuurders, misbruiken de situatie en onderverhuren voor grote bedragen deze woningen zonder enige vorm van huurbescherming en die allen in slechte staat van onderhoud verkeren. Ook de overbewoning waarbij de brandveiligheid in het geding komt is eerder regel dan uitzondering, voorzitter. Bovenal komt de leefbaarheid van deze buurten en wijken onder druk te staan. Dan heb ik het niet over de overlast die deze groepen onbewust, onbedoeld in grote getalen veroorzaken. Voorzitter, onze fractie vindt dat de bewoning van deze arbeiders goed geordend en gereguleerd moet worden, en zeker niet ten koste moet gaan van de leefbaarheid en zeker ook niet ten nadele moet gaan van de mensen die jaren op een woning moeten wachten. Zoals u terecht aangeeft in uw akkoord wilt u deze misstanden in regionaal verband aanpakken. U wilt ook het Rijk erbij betrekken. Voorzitter, dit college bestaat voor een groot deel uit landelijke partijen en dit kan voordelen opleveren bij een goede lobbystrategie om de arbeidsmigranten beter te laten huisvesten. Voorzitter, om de belangen van Rijswijk en de regio goed voor de belangen voor op te komen en te waarborgen daag ik het

beoogde college en straks het echte college uit om gezamenlijk met onder andere gemeente Westland in gesprek te gaan voor een langdurige oplossing voor dit probleem. De meeste arbeiders worden als seizoensgebonden aldaar tewerkgesteld omdat er enkel behoefte is aan tijdelijke woonruimtes heeft de gemeente Westland tal van mogelijkheden om de buitengebieden in te zetten om huisvestingsmogelijkheden te creëren, voorzitter. Het enige wat nodig is, is de bereidheid om hier werk van te maken. En de ruimtelijke ordening hierop aan te passen. Het omgevingsplan en de omgevingsvisie straks kunnen straks hiervoor oplossingen voor bieden. Voorzitter, dit levert echt veel voordelen op, naast dat de doelgroepen dan dicht bij huis werkzaam zijn scheelt dit veel reistijd en transport heen en weer met filevorming en CO2-uitstoot tot gevolg. Rijswijk dient haar positie in te nemen en constructief samen te werken met de regio om deze vraagstukken te kunnen oplossen, de landelijke partijen in de coalitie kunnen hier een cruciale rol in spelen of vervullen. Immers was dat ook een van de redenen waarom er voor dit college is gekozen. Voorzitter, onderwijs en kinderopvang zijn belangrijke ingrediënten voor ieders kind om een succesvolle toekomst tegemoet te treden. Elk kind heeft het volste recht om zichzelf te ontwikkelen en te ontplooiën. Daarom stel ik als leidraad voor dat hier voortvarend wordt gewerkt aan gelijke kansen in het onderwijs, vooral de kinderen die het niet breed hebben en door coronacrisis nog meer zijn getroffen en achterstanden hebben opgelopen. Onze fractie vertrouwt erop dat deze kinderen worden ondersteund en geholpen, zodat ze verder kunnen bouwen aan hun toekomst. Ook de scholen dienen transparant te zijn over de bestede budgetten hierover. Dan gaat u immers ook controleren, voorzitter. Voorzitter, de coalitie is divers van samenstelling en daarvoor een weergave van rechts, links, midden en progressief. Onze partij is dan ook van mening dat de inwoners hiermee in voldoende mate worden vertegenwoordigd. Onze fractie zal de rol nemen als onderdeel van de gemeenteraad en zal toezien op het werk van de burgemeester en wethouders. Ook onze kaderstellende taak zullen wij proberen naar behoren te vervullen. Onze fractie gaat er dan ook van uit, ondanks de onderlinge tegenstelling dan wel verschillen, dat de partij constructief samen zullen optrekken en steeds nieuwe afwegingen moeten maken in het belang van Rijswijk en haar inwoners. Ook gaan wij ervan uit dat het huidige college en de coalitiepartijen het dualisme zullen respecteren en na zullen leven. Tot slot verwachten wij transparantie, duidelijkheid in uitvoering en zorg dragen voor een evenwicht in de verhoudingen tussen de gemeenteraad en het college van B en W. Wij zullen als volksvertegenwoordiger u kritisch maar positief blijven volgen. Onze fractie wenst u veel succes en een goede samenwerking de komende raadsperiode. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Goed, ik ga verder met de heer Van Dam.

De heer Van Dam: Ja, ik zou willen vragen om via de kathedertoe te mogen spreken. Ik begreep dat dat via u moest, om daar toestemming voor te krijgen. Kijk, hij doet het, nou. Voorzitter, bedankt voor het woord. Het werd eerder vandaag gezegd door de heer Keus, die zei van ik ga het kort houden, dat ga ik vandaag niet doen. Ik denk dat het daarvoor net even iets te belangrijk is, dit akkoord, om, nou, zomaar voorbij te laten gaan. Het heeft namelijk te maken met dat dit akkoord voor de komende vier jaar ontzettend belangrijk is voor onze stad. Niet alleen voor ons als bestuur maar ook voor onze inwoners, voor onze organisaties, eigenlijk voor heel Rijswijk, en ik denk dat het daarom ook een, nou, het verdient om even goed een reflectie vanuit onze partij, dat verdient het. Ik heb mijn bijdrage heb ik opgedeeld in drie punten die ik graag met jullie wil bespreken, ten eerste zou ik het graag willen hebben over de samenstelling van de coalitie, ten tweede zou ik het graag wat meer over de inhoud willen hebben, ik zie namelijk dat er veel punten ook nog missen in het akkoord, en dat er onduidelijkheid ontstaat binnen het akkoord over de genoemde thema's. En als laatste zou ik willen afsluiten met de houdbaarheid van deze coalitie. Ons eerste punt, daar ga ik het kort over houden, dat is dat, nou, er geen recht wordt gedaan, volgens ons, aan de verkiezingsuitslag en daarmee aan de Rijswijkse stemmers. In deze coalitie zit namelijk te weinig lokaal en de grootste verliezer van de verkiezingen die doet

Gemeenteraadsvergadering 21 juni 2022

mee in deze coalitie. Met dit akkoord schuiven we eigenlijk de grootste uitdagingen schuiven we vooruit. Het akkoord telt 28 pagina's waarvan 7 hoofdstukken en 31 thema's en die worden daar allemaal, daar wordt heel veel in gezegd maar er wordt eigenlijk geen duidelijkheid verschaft over de grootste uitdagingen waarvoor Rijswijk staat. Laat me beginnen bij wat er niet in staat. En ik denk het grootste thema wat eigenlijk al is benoemd door een eerdere inspreker, het azc. Enkele weken geleden stonden wij hier in dezelfde zaal te discussiëren over het of openhouden of het sluiten van het azc. En hier staan drie partijen die nu in de coalitie zitten, die zitten nu in de coalitie en die stonden lijnrecht tegenover elkaar. Ik heb het over Beter Voor Rijswijk, PvdA en GroenLinks. De laatste twee die wilden dat het azc openbleef voor onbepaalde tijd, en Beter Voor Rijswijk die pleitte ervoor om het te sluiten. Eigenlijk het liefst nog diezelfde avond. En PvdA en GroenLinks die dienden een motie in om het te bewerkstelligen dat het open bleef en daarin lieten ze zien dat de huidige coalitie lijnrecht tegenover elkaar staat op dit thema. Dan schetst dat mijn verbazing na het lezen van dit akkoord dat het hele azc niet wordt benoemd in dit coalitieakkoord. Waarom dat nog meer eigenlijk niet logisch is, is omdat het azc, het open houden daarvan of het sluiten, een verkiezingsthema was dat vele Rijswijkers boeide. En een verkiezingsthema waarop vele Rijswijkers ook hun stem hebben bepaald. Zij kozen voor een partij of omdat het azc zou moeten blijven of omdat het azc zou moeten sluiten. En daarom vind ik het ook schrijnend dat het niet wordt benoemd in dit coalitieakkoord. Wij Rijswijk is altijd duidelijk geweest in ons standpunt: het COA moet het terrein verlaten en we geven plaats aan Oekraïners, statushouders en spoedzoekers om daarin, nou, om daar te kunnen huisvesten. En daar kan je heel veel van vinden, dat is een keuze, maar die keuze is wel duidelijk geweest en de Rijswijker wist waar die aan toe was, dat was ook de keuze van het vorige college. Maar nu wordt er niks over gezegd, vandaar dat ik ook vanavond, nou, van deze gelegenheid gebruik wil maken, via u, voorzitter, om dan te vragen aan Larissa Bentvelzen van Beter Voor Rijswijk, en ik begreep dat Maarten Van 't Eind het woord voert voor GroenLinks, om duidelijkheid te scheppen over wat er nou 30 november gaat gebeuren als het azc-contract toch weer afloopt en we dezelfde discussie gaan krijgen in deze raad als dat we paar weken geleden hebben gedaan. Dus ik zie graag uw reactie tegemoet, ik denk niet alleen dat wij heel geïnteresseerd zijn maar ook alle stemmers die op uw partijen hebben gestemd vanwege dit thema. Laten we het azc dan gebruiken voor een bruggetje naar het volgende thema en dat zijn de Oekraïense vluchtelingen. Want met het besluit om het azc te sluiten hebben we ook besloten om Oekraïners niet meer op te vangen op de azc-locatie, ieder geval tot november. Maar de Oekraïners zijn wel een ontzettend groot thema geweest, ook in de verkiezingen. En een van de grootste uitdagingen voor gemeentes in heel Nederland, we gaan namelijk toe in Nederland naar de 70.000 Oekraïners die we opvangen hier, en ook Rijswijk maakt onderdeel uit van de oplossing om deze mensen te huisvesten. Niet alle 70.000 gelukkig, maar wel een heel aantal. En ook in dit akkoord staat niks beschreven over hoe wij dat dan gaan doen. Dus voorzitter, weer via u zou ik aan mevrouw Woudstra van D66 dan vragen: hoe gaan wij deze Oekraïense vluchtelingen opvangen, en mevrouw Bentvelzen, hoe blij bent u met het feit dat we nu een azc hebben en straks nog al die Oekraïense vluchtelingen daar nog bij krijgen? Want het telt nu dubbel. Hoewel er veel meer zaken zijn die niet worden benoemd in dit akkoord wil ik het toch hierbij laten. Dit zijn namelijk wel een van de belangrijkste, ik had nog de energietransitie kunnen noemen, ik had het nog kunnen hebben over de energiecrisis. Dat ga ik niet doen, ik ga over naar de zaken die eigenlijk onduidelijk zijn in dit akkoord of verkiezingsbeloftes die niet zijn nagekomen. De onduidelijkheden in dit akkoord die komen eigenlijk, die hebben grond in het feit dat we zaken in het midden laten of geen concrete richting geven naar de oplossingen waarvoor dit college of deze nieuwe coalitie kiest. En ik wil het voorbeeld schetsen in het sociaal domein, en om specifiek te zijn de zorg en Wmo want dat roept heel veel vragen op. U wilt zo veel mogelijk mensen thuis laten verzorgen maar ook meer mensen helpen. En welke ruimte geven we dan nog aan de flexibiliteit die de zorg nu net zo hard nodig heeft als, ja ... We willen, er is innovatie nodig, er is verandering nodig maar we lezen eigenlijk niet hoe het college dat wil gaan doen. Ook de druk op de zorg

wordt niet benoemd, er worden geen keuzes gemaakt. En wat doen we eigenlijk met het besparen in het sociaal domein? Want we moeten gaan besparen en tegelijkertijd wordt er gezegd: we willen goede zorg gaan bieden. En dat is hartstikke mooi en daar staan we achter, alleen dan wordt er wel verwacht dat we hier een beeld schetsen van hoe wij dan die goede zorg gaan borgen terwijl we juist ook nog moeten gaan besparen. Nou, ik hoor graag de reactie daarvan van het college. En die onduidelijkheid die we daar zien geldt niet alleen voor het sociaal domein, dat geldt ook voor de thema's voor over de energietransitie, voor faciliteiten voor sport, voor groenvoorzieningen en eigenlijk in algemene tendens ben ik op zoek naar wat deze coalitie, waar deze coalitie nou voor kiest. Waar zijn we onderscheidend in en welke problemen gaan we precies oplossen? Het is namelijk heel makkelijk om te zeggen, en dat ga ik citeren uit het akkoord zelf, op pagina 3 staat: het is ons doel om armoede significant te verlagen. Of, even verder, het aantal verkeersslachtoffers minimaal blijft door onveilige verkeerssituaties aan te pakken. Ja natuurlijk gaan we onveilige verkeerssituaties aanpakken, dat is een van de kerntaken die wij hebben als gemeente, dat is niet onderscheidend, dat is geen keuze, dat is onze taak. Maar ik verwacht dat er in een akkoord dan staat wat wij als gemeente en wat jullie als coalitie dan voor kiezen met de vijf partijen die er nu zitten. Want als we gaan kijken naar pagina 15 onder het kopje verkeersveiligheid, daar staat dan de oplossing, daar staat: we gaan het actieplan verkeersveiligheid gaan we uitvoeren. Maar dat is ook niet onderscheidend want het actieplan verkeersveiligheid is al in 2020 vastgesteld door onze raad en dat zouden we al gaan uitvoeren. Wat het nog aparter maakt is dat de VVD op 31 mei in 2020 heel veel commentaar had op ditzelfde plan. Dus via de voorzitter dan de vraag aan de VVD om uit te leggen wat u meer gaat doen aan de verkeersveiligheid in Rijswijk dan het verkeersveiligheidsplan nu schetst. Want we wisten al wat we zouden gaan doen maar ik wil graag horen wat u meer gaat doen. En laten we het dan hebben over de verkiezingsbeloften. In de verkiezingstijd heeft de PvdA heeft geflyerd in Pasgeld. En hierin, in die flyer, u kunt hem zo opzoeken, hij is nog overal te vinden, daar staat dat als u geen huizen wilt in Pasgeld dan moet u op de PvdA stemmen. Groen Pasgeld. En dan schetst toch mijn verbazing als ik lees in ditzelfde akkoord, en dan ga ik even voor het gemak, ik lees het even voor, onder het kopje Pasgeld: we gaan het raadsbesluit om Pasgeld Oost en West te ontwikkelen uitvoeren. Ja, Wij Rijswijk is ook destijds groot voorstander geweest van het groen houden van Pasgeld, maar wij zijn altijd transparant geweest naar de inwoners en naar de actiegroep over de mogelijkheden en de bezwaren over dit dossier. Maar met zo'n duidelijke verkiezingsbelofte van de PvdA verwacht ik dat dit een breekpunt zou zijn voor de deelname aan een coalitie. Dus ik denk in dit, ja, dit doet wat met ons want dit doet wat voor heel de raad, voor onze geloofwaardigheid. Want er zijn mensen in Pasgeld die hebben gestemd op de PvdA omdat ze Pasgeld groen willen houden, omdat die belofte er is. En als het nu in een keer zo wordt weggestreept dan vind ik dat, en dan weer via u, voorzitter, wil ik echt aan de PvdA vragen, ik weet niet wie het woord doet, maar dat u verplicht bent voor ons maar ook zeker voor de kiezers om straks in uw eerste termijn antwoord te geven op de vraag waarom u deze keuze heeft gemaakt. Dan hebben we het nog niet eens gehad over een aantal andere grote thema's in de verkiezingen en dan heb ik het over wonen en mobiliteit. We zijn het met elkaar eens, en dat staat ook goed uitgelegd in het coalitieakkoord, daar zijn we het over eens, dat Rijswijk vol is. We zitten vol. Als u een woning zoekt dan mag u of 500 duizend euro betalen voor een rijtjeshuis of u mag tien jaar op een wachtrij staan. We merken het aan onze wegen, we staan vast van de A4 tot aan Den Haag. We, ja, onze faciliteiten komen onder druk te staan. We zijn vol. Daarom heeft het vorige college ook gezegd: we gaan eerst een oplossing zoeken voor die leefbaarheid, we gaan een oplossing zoeken voor de mobiliteit, dat onze stad weer goed bereikbaar is, en dan gaan we weer verder denken aan woningen. Maar in dit akkoord lees ik dezelfde thema's wel terugkomen maar het enige concrete wat er wordt afgesproken is dat we toch weer gaan bouwen. Ja, en dat schetst toch wel mijn verbazing want we hebben het hier in de raad hebben we toch veel debat gevoerd over die bereikbaarheid. Ik meen zelfs dat de VVD toch bekend staat om de bereikbaarheid, toegankelijkheid en autoverkeer. Dus ik wil vragen, vanuit hier aan de VVD via u, voorzitter,

hoe kan het zo zijn dat we nu een coalitieakkoord hebben waarin niks concreets afgedwongen wordt over die mobiliteit? Kijk, als ik de plannen lees dan staat er alleen maar: we gaan integrale afwegingen maken of we gaan onderzoeken dat. Maar er staat niet een heel concreet plan hoe we dat dan gaan aanpakken. Terwijl andere thema's wel heel erg goed worden uitgewerkt. En dan zou ik vanuit deze positie ook aan mijnheer Van 't Eind willen vragen van GroenLinks: waar gaan we al die huizen realiseren? Want we hebben de afgelopen tijd ontzettend veel woningbouw al toegelaten, we gaan hier een stukje verderop in de Bogaard gaan we het volbouwen, we gaan in de Plaspoelpolder als we hier honderd meter links afslaan gaan we alles volbouwen. We hebben Pasgeld Oost en West gaan we volbouwen. Dus als ik lees dat we nu meer sociale huur gaan bouwen, dat we meer gaan bouwen voor de vraag naar woningen, waar gaan die woningen dan staan? Gaan we nog een stukje van de landgoederenzone opsnoepen, gaan we het Wilhelminapark een stukje van weghalen of gaan we in het Elsenburgerbos bouwen? Het kan, maar ik lees het nergens, dus graag antwoord op die vraag. En dat brengt mij tot mijn laatste punt. En dat is de houdbaarheid van deze coalitie. Kijk, een brede coalitie klinkt ontzettend mooi en daar ben ik ook een voorstander van. Maar de laatste jaren hebben wel bewezen dat als je een brede coalitie wilt met partijen die zo ver uit elkaar liggen en zo andere ideologieën hebben van elkaar, dat je goede afspraken nodig hebt om die samenwerking te realiseren. En Rijswijk heeft dat nodig, een stabiel college dat duidelijkheid schept over waar onze stad naartoe gaat. En ik zie helaas hier in dit akkoord nog veel open eindjes en dat vind ik jammer. En dan ga ik nu een paar voorbeelden noemen uit de verkiezingsprogramma's die niet in dit akkoord staan of althans geen duidelijkheid over geschept wordt, en dan heb ik het nog niet over de inhoud of ik het daar wel of niet mee eens ben, maar daar wordt geen beslissing over genomen. Ik begin dan bij Beter Voor Rijswijk, er staat in uw verkiezingsprogramma dat we een ondergrondse parkeergarage willen of de Marimbahal open willen houden, dat was nog een persbericht een aantal weken geleden. En als ik dan het akkoord lees dan staat er alleen maar: we gaan onderzoeken dat er een parkeergarage mogelijk is. We gaan onderzoeken of de Marimbahal opengehouden kan worden. Er wordt geen beslissing gemaakt, het wordt vooruit geduwd, en we gaan pas later als die onderzoeken er zijn gaan we hier discussiëren of dat wel of niet kan. En dat is gevaarlijk. Of je het er nou mee eens bent op die thema's ja dan te nee. GroenLinks, u zei in de vorige periode altijd als een groot voorstander van dat wij meer moesten doen voor het klimaat, meer moesten doen om onze doelstellingen te halen als stad. Ben ik het ontzettend mee eens, en als ik dan kijk in uw verkiezingsprogramma dan zie ik goede voorstellen staan zoals een energieloket 2.0. Hartstikke mee eens, maar als ik dan in het coalitieakkoord kijk onder het kopje energietransitie dan zie ik eigenlijk alleen zaken die we al doen. Een warmtelink gaan we al doen, dat werd ook net bij het afscheid van het college gezegd. We gaan onze huizen al isoleren. En eigenlijk die extra stappen die we ambiëren, ook wij ambiëren, die staan er dan nog niet in en dat vind ik jammer. En ik hoop dat dat dan ook verandert in het collegewerkprogramma. De VVD stelt in de verkiezingen: we moeten geen ecoducten bouwen bij de verbreding van de A4. Nergens te vinden in het coalitieprogramma, dus ... En het gaat mij er niet om, want ik ben het niet eens met die stelling dat dat niet, dat die ecoducten er niet zouden moeten komen, van mij mogen die er komen, zouden zelfs er moeten komen, maar het gaat mij erom dat we elkaar hier niks gunnen. En op het moment dat wij of jullie als coalitiepartijen niet van tevoren elkaars pareltjes uit jullie verkiezingsprogramma gunnen dan ben ik bang dat er op een gegeven moment een bom gaat ontploffen in deze coalitie. In de inleiding wordt benoemd dat we Rijswijk niet alleen besturen maar dat we dat samen met de stad doen. En niets is minder waar. Maar dat hadden we dan wel graag willen zien in dit akkoord. Het opstellen van dit akkoord was een uitgelezen kans voor de nieuwe coalitie om te laten zien dat jullie daadwerkelijk de stad in gaan en daadwerkelijk met alle mensen spreken. En dat die participatie naar een volgend niveau wordt gebracht. En dat Rijswijkers dan daadwerkelijk mee mogen beslissen in plaats van meedenken, en dit is nog niet terug te lezen en niet te vinden in dit akkoord. En wellicht verbaast het u, maar ook Wij wilt dat dit college, dat deze coalitie, de komende vier jaar bij elkaar blijft. Dat heeft Rijswijk verdient.

Een college dat samen een sterk stadsbestuur vormt en dat de wensen van de inwoners vertaalt naar een bestuurlijke context, en dat die vertaling goed gaat. Maar het akkoord slaat denk ik op veel momenten de plank mis. En ik vind dat dat een valse start betekent. Kijk, Wij Rijswijk zal er alles aan doen om u scherp te houden. U te blijven voeden met ideeën van Rijswijkers en verantwoordelijkheid blijven nemen om de wens van de Rijswijkse inwoner te vertalen in onze raadszaal. En daarom zullen wij ook net als vanavond met oplossingen blijven komen om Rijswijk verder te helpen. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dan gaan we verder met de heer Weterings.

De heer Weterings: Dank u wel, voorzitter. Op de agenda inderdaad het coalitieakkoord Gezonde groei. En zeg dat wel, voorzitter. Gezonde groei is het zeker. Binnen één raadstermijn van twee naar vier zetels. De enige partij die kan spreken van een verdubbeling aan zetels. In één klap de derde grootste partij van Rijswijk. Ondanks de lage opkomst van 45 procent, waarvan wij de redenen maar al te goed begrijpen, betrouwbare overheid, geen vertrouwen meer in de politiek, het liegen, het bedriegen en de valse beloftes, en vooral het niet luisteren naar wat inwoners echt willen. Als een van de grootste winnaars van deze verkiezingen zou je verwachten minstens met andere winnaars rond de tafel te mogen om het over de inhoud te hebben. Wat bij meerderheid is gekozen, waar de meeste Rijswijkers zijn of haar stem op hebben uitgebracht. Maar helaas, deze mogelijkheid heeft Rijswijks Belang niet gekregen. Ook geen enkele poging van de formateur om de winnaars aan tafel te krijgen voor minimaal een gesprek, aangezien elke partij heeft aangegeven niemand uit te sluiten. Wat aanvoelde als een formaliteit, een bliksembezoek aan de formateur, werden er maar twee onderwerpen voorgelegd. Het azc, dus het asielbeleid, en de energietransitie. Als je schijnbaar een kritisch geluid laat horen, niet van mening wil veranderen op het gebied van asielbeleid en klimaat, je ziel niet wil verkopen op deze onderwerpen, kritiek hebt op het beleid met betrekking tot een betrouwbare overheid, het opkomen voor je eigen inwoners en te eerlijk bent en onrealistische klimaatplannen niet wil verdedigen omdat het simpelweg niet uitvoerbaar is in aangegeven tijd, pas je schijnbaar niet in de systemen. Rijswijks Belang heeft altijd gezegd: compromissen sluiten ja, ziel verkopen nee. Met veel belangstelling heeft onze fractie dit akkoord Gezonde groei gelezen en daar kennis van genomen. Tot onze positieve verbazing lazen wij een groot aantal speerpunten die overlappen met heel veel punten uit het verkiezingsprogramma van Rijswijks Belang, waaronder de citymarketing, mobiele cameratoezicht, toegankelijkheid voor mindervaliden en invalide mensen bij evenementen in Rijswijk, helemaal top. Alleen staat die al opgenomen in het evenementenbeleid al sinds 2018 door een motie van ons, maar goed. Het mag maar gezegd worden dat we daar nog extra aandacht voor hebben. Ook handhaving door boa's en extra toezichthouders vinden wij fantastisch. Over de ruimtelijke ontwikkeling heeft u gelukkig ook de aandacht voor de bestaande bossen en parken. Over het aantasten daarvan en waar mogelijk ecologisch versterken. En deze gebieden zijn inderdaad leefgebieden voor dieren, ook dat staat hierin omschreven. Een eerdere motie haalde het niet van GroenLinks en Partij van de Arbeid en Rijswijks Belang, gelukkig is het nu wel opgenomen in dit akkoord. Ja, en dat puntje veiligheid boven groen. Ook door een eerder ingediend amendement is dat bijna uit de woonvisie gehaald, uit het voorstel integraal beheer openbare ruimte van 2021-2025. Gelukkig heeft Rijswijks Belang dat amendement kunnen redden en staat er nu in dat inderdaad veiligheid altijd boven groen gaat. Zijn we blij mee. Uitgangspunt, de juiste bomen op de juiste plaats, een document uit 2017. Daar verwijst u ook naar in dit akkoord. Mag wat ons betreft wel wat opgefrist worden. Onze fractie kan zich merendeels vinden in het document, alleen zijn wij van mening dat hinder en overlast ook zijn grenzen kent. Ook terug te lezen, steun je lokale ondernemers, support your locals, lokaal inkopen stimuleren. Fantastisch, ook is Rijswijks Belang daar de grondlegger van, ook tijdens corona. Fijn om te lezen. En ook het jaarlijks voorlichting blijven geven over het gevaar van opsluiten van dieren in auto's bij warm weer. Het doet ons ook wel een groot plezier om dat te kunnen lezen. Daar kunnen we erg dankbaar over zijn. Want in 2017 ging Rijswijks Belang met ruim 51.835

handtekeningen naar de Tweede Kamer om hier aandacht voor te vragen en met succes. Fijn dat dat hier een doorslaggevende rol heeft. En dat iedere Rijswijker zich moet kunnen ontplooiën om mee te doen in de maatschappij, denk aan begeleiding naar het werk toe. Het terugdringen en het slimmer organiseren, het bundelen van regionale samenwerking zoals de regionale energiestrategie. Ja tuurlijk, helemaal perfect, maar moet wel realistisch en uitvoerbaar zijn en haalbaar zijn. Het inzetten op nascheiden van afval, ook daar gaat onze voorkeur naar uit. En daar komt 'ie, de deelscooters. Wanneer er sprake is van overlast zorgen wij voor de regulering. Dat hadden we eigenlijk al lang moeten doen, want er is een motie aangenomen op 6-7 en die is in stemming gebracht. U gaat ook onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor de aanleg van parkeerplaatsen van de stalling voor de deelmobiliteit. Rijswijks Belang neemt aan dat ook de kostbare openbare ruimte die u voornemens bent beschikbaar te gaan stellen en dikke huur- of pachtprijs gaat neerleggen bij de aanbieders van deelmobiliteit. De aanbieders die overigens miljoenen omzet hebben. Tot zover het lof over deze punten in dit akkoord, voorzitter. We waren teleurgesteld om te lezen dat u voornemens bent om de Van Zweedenzaal te gaan slopen. Vier scholen met kinderen, de Snijdersschool, Prins Mauritschool, de Godfried Bomansschool en 't Prisma vertegenwoordigen 1.200 kinderen. Leerlingen en leerkrachten worden geconfronteerd met substantieel meer reistijd, dit gaat ten koste van de effectieve lestijd, op jaarbasis naar schatting 200 lesdagen. Ik verzin het niet. Dit is na onderzoek u medegedeeld op 1-10-2018 door de medezeggenschapsraden van de vier scholen. Extra inzet van medewerkers om groepen van gemiddeld dertig kinderen heen en weer naar de locatie De Altis te begeleiden is nodig. U geeft aan met het afstellen van verkeerslichten ieder geval de veiligheid te verbeteren. Nu blijkt het systeem van de verkeerslichten niet werkt op een iPhone of ander apparaten van Apple, vandaag nog navraag over gedaan, helaas, hij doet het niet, het werkt niet. En voorzitter, verkeerslichten zijn af te stellen. Automobilisten niet. Een motie op 6-10-2020 haalde een meerderheid. Denk aan onze kinderen. Renoveer de Van Zweedenzaal zodat het bewegingsonderwijs daar gewoon kan blijven plaatsvinden, of realiseer een bewegingsonderwijsfaciliteit in de vorm van een gymzaal pal naast de vier scholen op de Jacob van Offwegenlaan op het braakliggende terrein van de oude brandweerkazerne, waar het bestemmingsplan nog steeds maatschappelijk is. Hopelijk is nog een breekijzer voor te vinden met de raad om dit in dit akkoord nog te realiseren. We praten hier over de veiligheid van kinderen die nu dagelijks op het spel wordt gezet met een gevaarlijke oversteek naar De Altis toe. Voorzitter, wonen. In juli 2015 is er een Huisvestingsverordening vastgesteld met daarin een artikel 3.8, lokaal maatwerk. Van alle woningtoewijzingen in de sociale huursector is afgesproken dat maximaal 25 procent zou worden verhuurd met lokaal maatwerk aan Rijswijkse woningzoekenden. Op 18 juni 2019 is deze verordening opnieuw vastgesteld voor de komende vier jaar, met daarin dezelfde Huisvestingsverordening van maximaal 25 procent lokaal maatwerk voor de Rijswijkse woningzoekenden. Bent u bereid om zich hard te maken voor een aanpassing in deze verordening die op 18 juni 2023 afloopt? De voorkeur uit te spreken om eerst onze Rijswijkse woningzoekenden aan een woning te gaan helpen, wetende dat er nog eind 2020 6.495 Rijswijkse woningzoekenden stonden ingeschreven bij Woonnet Haaglanden? De raad voor te leggen om in de verordening op te nemen eerst Rijswijkse woningzoekenden aan een huis te helpen en te onderzoeken of de 25 procent lokaal maatwerk kan worden opgehoogd naar 75 procent lokaal maatwerk? Voorzitter, volksgezondheid. We zorgen voor een toegankelijk eerstelijnszorgaanbod door de vorm van exploitatie van gezondheidscentra te stimuleren. Wij kregen de laatste weken verontrustende berichten van huisartsen dat in de nabije toekomst zijn er zeker capaciteitsproblemen te verwachten door het grote aantal nieuwe woningen dat erbij komt. De huidige praktijken kunnen vaak niet groeien door te kleine praktijkruimtes. Bijstand van de gemeente in zoektocht naar passende praktijkruimte is een zeer wenselijk in dit gebied. Bij nieuwbouwprojecten aandacht voor voldoende praktijkruimte voor de eerstelijnszorg. In een vroeg stadium in overleg te treden met de huisartsen, eveneens verbinding met andere eerstelijnsvoorzieningen, en gemeentelijke voorzieningen, is echt een noodkreet wat de huisartsen op dit moment uitspreken. Voorzitter,

gemeenteraadsvergadering 21 juni 2022

cultuur en cultureel erfgoed. Ik denk dat onze fractie een ander beeld heeft over u over dit onderwerp. U geeft aan: kunst en cultuur dragen bij aan het welbevinden van mensen en daarom vinden wij het belangrijk dat iedereen kan meedoen aan kunst en cultuur. Voorzitter, wij denken dat het welbevinden voor iedereen anders is. Het heeft vooral te maken met smaak, keus, hobby en interesse. Het zou in onze ogen passender zijn als u praat over een bepaalde doelgroep en niet spreekt voor ons allen. Niet iedereen vindt bijvoorbeeld kunst mooi of loopt de deur plat bij Museum Rijswijk. Ook zijn er niet heel veel Rijswijkers op de hoogte dat er jaarlijks een bedrag van ruim 450.000 euro aan subsidie wordt verstrekt aan het museum, die op haar beurt 350.000 euro aan salarissen verdeelt over vier werknemers. Met een omzet door de jaren door plusminus een ton, 100.000 euro, kan corona daar niet de oorzaak van zijn. Rijswijks belang heeft zich hier al vaak over uitgesproken. Waarom moet de directeur zo hoog gesubsidieerd megalaris verdienen die gewoonweg niet in verhouding staat met de omzet of een modaal inkomen? U hoort ons niet zeggen dat we tegen het museum zijn, maar wel tegen de absurd hoge subsidie die wordt verstrekt aan het museum. En voorzitter, ook de schouwburg krijgt 1,1 miljoen. Kan, mag het ietsje minder, met een effectievere inzet? En ook Trias is goed voor 860.000 euro per jaar. Kijk er nog eens naar. Heuglijk, voorzitter, het MBB-museum. We kijken ernaar uit dat u haast gaat maken met de toekomstvisie van het MBB-museum. Het maken van een meerjarenplan voor restauratie en onderhoud van de gebouwen, en het MBB-museum helpt om publiekstoegankelijker te worden en de ontwikkeling hier naartoe. Dan, voorzitter, was laatst ook de verkeersontsluiting RijswijkBuiten. Wat slim van de VVD om hier na eerder gepresenteerde plannen een onderzoek uit te slepen. Een onderzoek naar de verkeersontsluiting van de wijk. Tot het bekend worden van het onderzoek blijft de Van Rijnweg open voor autoverkeer in de vorm van een fietsstraat, en uiteraard blijven wij het ook gewoon volgen. Voorzitter, het is al eerder benoemd door de insprekerster en ook al door mijn voorganger van Wij, het onderwerp Pasgeld. Ja, onze fractie is hier altijd open en eerlijk over geweest. Een deel van Pasgeld is niet meer onze grond, is jaren terug verkocht aan een ontwikkelaar. Daar hebben wij nooit een woord Spaans over gesproken, ook tijdens de verkiezingen geen campagne mee gevoerd. Een persoonlijke flyer met daarin het grootste speerpunt van de Partij van de Arbeid raakt ons vooral na het vormen van een nieuw college. Ik ga hem zo citeren uit de flyer: ik schrijf je deze brief omdat ik hoop dat je gaat stemmen op 16 maart als een groen Pasgeld je aan je hart gaat. Ik hoop dat je stemt op de Partij van de Arbeid. Laat ik één ding duidelijk maken, de afgelopen raadsperiode heeft de Partij van de Arbeid als een van de weinige partijen tegen bebouwing van Pasgeld Oost gestemd. Veel partijen hebben de mond vol van een groen Pasgeld maar stemmen anders. Wij vinden het belangrijk dat dat bekend is, en daarom hebben wij de belangrijkste beslissingen en het stemgedrag van de partijen op een rijtje gezet. Stem, ga 16 maart, want het doet ertoe. Ik hoop dat je Partij van de Arbeid stemt, dat wij een krachtig geluid voor een groen Pasgeld kunnen laten horen. Voorzitter, dit was uw kans als wethouder wonen bij de onderhandelingen zich hard te maken voor het allergrootste speerpunt. In het akkoord wat ondertekend is, ook door u, staat heel duidelijk: we gaan het raadsbesluit Pasgeld Oost en West ontwikkelen, gaan we uitvoeren. We voeren de plannen voor de bebouwing zodanig uit dat er geen wateroverlast is. Waar is het krachtige geluid uit de flyer bij de onderhandelingen gebleven? Het krachtige geluid waarin u andere partijen bekritiseerde op hun stemgedrag? U gaat nu als wethouder wonen samen met collega stadsontwikkeling Pasgeld Oost en West gewoon bebouwen. Uw allergrootste speerpunt, tsjakka, zo overboord. Sorry voorzitter, niet ons ding. Wij vinden belangrijk dat dit bekend is. Stadsontwikkeling in het algemeen, voorzitter. De bereikbaarheid en leefbaarheid heeft bij ons een prioriteit. Ook komt er een moment dat wij zeggen: stop. De infrastructuur kan het niet meer aan, de leefbaarheid komt in het geding. Graag gaan wij met u in gesprek over een limiet voor het bouwen in Rijswijk. Voorzitter, openbaar vervoer. We zetten in op een goede bereikbaarheid per openbaar vervoer. U vergeet alleen bij te vertellen dat u weinig tot geen zeggenschap heeft over het openbaar vervoer. Dat hebben we gemerkt met afgelopen jaren met onder andere bus 23 en het verloop daarvan, of gaat u eigen lijnen bekostigen? We houden hoop en we gaan het zien. Voorzitter, ik ga

afronden. We zijn gematigd positief over dit akkoord. We gaan er bovenop zitten en ik denk niet dat u dat anders van ons had verwacht. Dank u wel.

De voorzitter: Goed, we gaan verder met de heer Van Enk.

De heer Van Enk: Dank u wel, voorzitter. Toen wij hier twee maanden geleden hoorden dat BVR en GroenLinks toch een coalitie wilden gaan vormen heb ik gezegd dat ik dat een dappere poging vond. En vanavond presenteren ze samen met D66, PvdA en VVD een coalitieakkoord. En dat is dan ook wat mijn fractie betreft een felicitatie waard. Enerzijds begrijp ik de teleurstelling van partijen die in tegenstelling tot de nieuwe coalitiepartijen wel zetels bij de verkiezingen hebben gewonnen en nu toch niet mee mogen doen. Anderzijds beschikt de coalitie van vijf partijen over negentien zetels en dat kun je in een tijd van versnippering best een royaal draagvlak noemen. Dan het coalitieakkoord. Daar heeft het CDA behoorlijk wat zorgen over, en die laat ik toch, die wil ik even aanstippen om te kijken of de coalitie daar straks toch nog wat haar voordeel mee wil doen. Ik begin met ouderen. Dat we daar relatief veel van hebben in Rijswijk, dat is niet nieuw. Maar waarom ze dan nog steeds als probleem ten tonele worden gevoerd ontgaat mijn fractie ten enenmale. Volgens dit akkoord moeten ouderen vooral doorstromen om hun woning vrij te maken. Volgens dit akkoord vragen ouderen veel maatschappelijke ondersteuning en moet dus de kwaliteit maar eens tegen de kwantiteit worden afgewogen. En ouderen moeten vooral zelfredzaam zijn. Het klinkt toch echt een beetje als: zoek het maar uit. Weet in ieder geval dat wij als CDA juist aandacht en zorg zullen blijven vragen de komende tijd voor ouderen. Niet als een probleem, maar als een belangrijke en soms kwetsbaar deel van onze Rijswijkse bevolking. Kijken we naar jeugdzorg, dan zien we tot onze schrik dat wethouder Bentvelzen kennelijk de ambitie heeft laten varen om daar eens een keer fors prioriteiten te gaan stellen. Juist voor de kinderen die het echt nodig hebben. Maar nu blijft het zo dat één op de acht kinderen een beroep op jeugdzorg doet en dat we ieder jaar tonnen, zelfs miljoenen, cumulatief tekortkomen in Rijswijk. Er was een ombuiging beloofd, en nu? We lezen financiering is niet bepalend, we kijken naar wat gezinnen nodig hebben. Voorzitter, we willen waarschuwen, jeugdzorg als een soort natuurverschijnsel, waar straks kennelijk de wal het schip moet keren, dat vinden we uitermate zorgelijk. Het meest opvallend is dan ook dat in dit maandenlang voorbereide akkoord elke financiële onderbouwing ontbreekt. In Rotterdam heb ik gelezen dat er een volledige kostenbegroting met dekking is bijgevoegd. In buurgemeente Leidschendam-Voorburg, waar onze wethouder financiën nu naar vertrekt, daar is in ieder geval nog een kostenindicatie meegegeven. Maar in Rijswijk, in dit akkoord, helemaal niks. En dat gecombineerd met het feit dat een toezegging over het gelijk houden van de belastingdruk ontbreekt, iets waar de VVD toch altijd erg aan hecht. Het lijkt een beetje een free ride te gaan worden als dit niet wordt uitgewerkt op kosten van de Rijswijkse inwoner. En dat kan nog weleens een hele dure coalitie worden want we gaan ook weer volop sociale huurwoningen bouwen. De middeninkomens waar het vorige college zich zo sterk voor heeft gemaakt worden weer aan de kant geschoven. We gaan weer grond subsidiëren voor de woningcorporaties. Die directeuren van de corporaties hadden al meegewerkt aan de Partij van de Arbeid-verkiezingscampagne en met de bekende slogan: wij kunnen en en. We kunnen en onderhoud en nieuwbouw. Dat hebben we gezien de afgelopen jaren. Het is te hopen dat de lijsttrekker van de Partij van de Arbeid straks als wethouder ook gaat denken aan het belang van de Rijswijkse inwoner als hij een akkoord gaat sluiten met diezelfde directeuren. En dan bedoel ik de inwoners die ondanks die slogan van en en al vele jaren zuchten onder achterstallig onderhoud van sociale huurwoningen. Daar hadden we nou net een goede lijn voor ingezet. En voorzitter, ik hoop, misschien tegen beter weten in, dat we die lijn toch vol gaan houden. Want de omringende gemeenten in onze regio gaan bij het lezen van dit akkoord weer rustig achteroverleunen. Ja hoor, Rijswijk knapt het wel op. Ook woningen voor arbeidsmigranten en Haagse minima wijzen we toe, en natuurlijk zijn dat problemen die om een oplossing vragen, maar om daar nou je Rijswijkse coalitieakkoord mee te openen vind ik toch tekortdoen aan de Rijswijkse inwoners. Pasgeld, daar is het nodige

over gezegd. Maar dit akkoord kan dus ook betekenen dat de in principe geplande woningen met ruime opzet, veel tuin en veel groen in Pasgeld Oost, dat dat straks gewijzigd wordt door hoogbouw met sociale huurappartementen. En voor wie? Ja, ik heb het al gezegd, de Rijswijkse woningzoekende die komt er maar mondjesmaat aan te pas als we de verdelingsregels moeten toepassen. En de leraren en de politie en de zorg. Voorzitter, afgelopen week stond er een lerares op de voorpagina van de Haagsche Courant. Die moest uit armoede maar weer terug naar Zeeland, die kon hier geen les gaan geven in Den Haag. In Laak, hier, wat aangrenzend is. En waarom? Omdat ze in deze regio geen passende woning kan krijgen. En die heeft aan deze beleidsombuiging helemaal niets. Want de inkomensgrens voor sociale huur die is maximaal 40.000 voor een alleenstaande en 45.000 voor een stel. En een leraar in het basisonderwijs verdient gemiddeld zo'n 58.000 euro per jaar. Dus deze beleidswijziging, als die zou worden doorgevoerd, betekent nog meer gebrek aan onderwijs op de basisschool en mogelijk nog meer aanvragen voor jeugdzorg. Wij maken ons ernstig zorgen en we doen een beroep op het nieuwe college om de plannen zoals ze zijn ingezet door het vorige college, om een investering te doen in de middenhuur waar we als Rijswijkers niets mee verliezen, zelfs geen geld mee verliezen, om die door te zetten. En te blijven denken aan de mensen die een middeninkomen hebben. Tot slot de mobiliteit, en ik wil een beetje positief afsluiten. Er staat niet: wachten op uitvoeringsplannen of implementatienota's. Nou, dat vind ik goed. Gewoon het vastgestelde mobiliteitsplan vaststellen, toepassen bedoel ik, in de huidige plannen voor stadsontwikkeling. Daar zijn we het helemaal mee eens. En dan meteen even concreet. Gaan we dan die parkeerplaats in ontwikkeling Kessler Park pal naast ons prachtige knooppunt met openbaar vervoer dan ook inderdaad terugdraaien? En zijn de verkeersregelininstallaties aan de Burgemeester Elsenlaan, op de hoek van de Churchillaan, nu inderdaad aangepast om de files die straks alleen maar heviger worden bij het Havenkwartier te voorkomen? Ze waren vorig jaar toegezegd maar de files staan er nog steeds en de bouw van die 2.500 woningen moet nota bene nog beginnen. Dus graag eindelijk een keer boter bij de vis. Voorzitter, behoorlijk wat zorgen, waarvan ik hoop dat dit college ze gaat aanpakken. Ik heb gelukkig geen Facebook of Twitter maar uit de wandelgangen heb ik allerlei verre vakantiebestemmingen gehoord van de onderhandelaars de afgelopen weken. Dus ik neem aan dat er ruimschoots tijd en energie is om de plannen van dit akkoord nog wat bij te stellen. Daar zouden we graag aan meewerken. Ik hoop het althans, in het belang van ons Rijswijk. Dank u wel.

De voorzitter: Goed, dames en heren, ik zit een beetje te kijken naar de orde waarin we zitten. We hebben vijf fracties gehoord die niet in de coalitie zitten en die hun reactie hebben kunnen geven. Dat zijn kritiekpunten en aandachtspunten. Dat kan de coalitie zich ter harte nemen, moeten ze zo nog maar iets over zeggen. We kunnen denk ik niet vanavond heel uitpuittend het coalitieakkoord doornemen. Daar staat ook in, het wordt verder uitgewerkt in programma's. En dan kan er ook meer gedetailleerd in een precieze context over gesproken worden. Dus ik vraag even aandacht voor dit punt. We hoeven het vanavond ook niet eens te worden met zijn allen over het coalitieakkoord, dat is nou net karakter van een coalitieakkoord. Maar ik signaleer wel kritiekpunten en aandachtspunten. Daar moet u zo nog maar iets van zeggen. Voordat we verdergaan met reactie van de coalitiepartijen mag ik mijnheer Wörsdörfer als formateur vragen of hij nog toelichting wil geven op het proces. Dat is denk ik toch wel belangrijk, ieder geval voor de politieke geschiedenis en ook voor de legitimatie van deze coalitie, om te vernemen hoe dat gegaan is. Ik stel voor dat daarna mevrouw Bentvelzen kijkt hoe ze reageert, en ik zei net al, je kan onmogelijk die veertig vragen die gesteld zijn vanavond ter harte nemen. Maar ik verwacht wel een positieve intentie van de coalitiefracties om de aandachtspunten en de kritiekpunten tot zich te nemen en daar verder in de toekomst in het debat daar rekening mee te houden. Ik denk dat het op die manier wel zou lukken. Eerst graag het woord aan de formateur. Ja, het is wel goed om de kathedreer te gaan staan, dan is dat maar duidelijk.

De heer Wörsdörfer: Ja. Ik zou het toch raar gevonden hebben als mijnheer Keus hier moest staan en ik daar had mogen zitten, dus ik ben blij dat het toch zo gaat. Mijnheer de voorzitter, heel veel toelichting op het proces heb ik eigenlijk niet te geven. Want u heeft natuurlijk een en ander kunnen lezen in de berichten die ik u stuurde maar op hoofdlijnen zal ik u nogmaals meenemen in het proces. In eerste instantie lag een andere combinatie van partijen op tafel, maar dat had onvoldoende draagvlak. En na een tussenvoorstel heb ik besloten dat een tweede ronde verkennende gesprekken op zijn plaats was. En ik sprak u bijna allemaal, en nogmaals mijn complimenten voor de open houding die eenieder daar liet zien. En de heer Weterings noemde het flitsbezoek, ik denk dan als je lol hebt dan vliegt de tijd dus ik pak hem maar even zo op, dat gesprek, ik heb er wel lol in gehad. In die gesprekken ging het vooral over de begrippen breed, stabiel en breed politiek spectrum. En vanzelfsprekend, niemand kan het hier alleen. En op basis van die gesprekken heb ik geadviseerd om gesprekken te starten tussen Beter Voor Rijswijk, GroenLinks, D66, VVD en Partij van de Arbeid. En dat we hier zitten betekent dat dat succesvol is geweest. En deze combinatie beantwoordt aan de wens voor een brede en stabiele coalitie, zowel op het niveau van de raad als in de samenstelling van het college. En met in totaal negentien zetels, de heer Van Enk merkte dat terecht op, verspreid over het brede politiek spectrum, is dit wat mij betreft ook een goede vertaling van de verkiezingsuitslag in Rijswijk. En mijn advies voor deze combinatie, ik realiseer me dat goed, was geen vanzelfsprekende. Maar desondanks heb ik gezien dat partijen bereid en in staat waren om niet te focussen op hun eigen standpunten maar te zoeken naar waar de onderlinge verbinding ligt. Ben dus op zoek gegaan naar oplossingen om ogenschijnlijke verschillen te overbruggen in het belang van de stad. Om een coalitie te vormen die kracht put uit de ambitie om Rijswijk een gezonde groei te laten doormaken. En ik spreek hier de hoop uit dat ook andere fracties zich herkennen, een aantal hebben dat ook gezegd, in de koers van het akkoord, en op hun manier ook een bijdrage willen leveren aan die gezonde groei van de stad. Er ligt met dit akkoord wat mij betreft een stabiele basis waar het college de komende jaren op verder kan bouwen, en dat zal gebeuren, is al gememoreerd met een collegewerkprogramma. En de inbreng van de partijen gehoord hebbend die niet tot de coalitie zullen toetreden, ik vermoed dat u allen vol de ruimte zult grijpen om daar een bijdrage aan te leveren en dat is ook nadrukkelijk de bedoeling. De eensgezindheid die ik bij u allen heb gezien bij het aanbieden van de profielschets van de nieuwe burgemeester wens ik u ook toe als u samen met de coalitie aan de slag gaat voor Rijswijk. Want u zit er immers allemaal om de uitdaging voor Rijswijk, haar inwoners en haar ondernemers te tackelen. Ik wil u danken in ieder geval de partijen die straks coalitie gaan vormen voor het vertrouwen dat ik een beetje heb mogen helpen. En dat had ik overigens niet kunnen doen zonder een aantal van u eigen mensen die ik dan ook zeer erkentelijk ben. Melissa Elsink en Erik Bontenbal. Ik heb als dank voor hen iets meegenomen, dat zal ik na afloop aan hen overhandigen. Ik wens iedere gemeente dit soort medewerkers toe. Voorzitter, ik wens allen hier in de raad veel succes de komende raadsperiode en ik hoop oprecht dat u met elkaar invulling gaat geven aan het collegewerkprogramma, met elkaar de wethouders zult steunen en met elkaar werkt aan een gezonde groei van Rijswijk, opdat uw rol in de regio groter wordt en daarmee ook de toekomst van Rijswijk behouden blijft. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. U kunt weer gaan zitten. Mevrouw Bentvelzen, wilt u namens de coaliterende partijen reageren op de inbreng van de fracties die niet in de coalitie zitten? En ik heb net al gezegd, het kan onmogelijk in alle diepgang. U hebt het woord.

Mevrouw Bentvelzen: Hij doet het. Zoals Martin al zei, rustig. Allereerst wil ik graag mijn excuses maken richting de heer Wörsdörfer die hier net zo mooi het proces geschetst heeft want ik was in de toch wel misschien wel mijn zenuwachtigheid voor deze avond vergeten te melden dat jij hier al die tijd al zat en aanwezig bent om de vragen die over het proces gesteld zouden worden ook bereidwillig te zijn om die te beantwoorden, dus dank voor jouw termijn net zojuist. En dank voor ieders inbreng vanavond, want ondanks

dat ik hier voor de tweede keer mag staan na een onderhandelingsperiode blijft dat altijd heel erg spannend, ook voor mij. En ik heb jullie goed gehoord, ik heb de toon van sommige partijen gehoord en die begrijp ik en die neem ik ter kennisgeving aan. En ik heb tegelijkertijd ook heel veel samenwerkende, positieve, constructieve woorden gehoord. Woorden van blijdschap, woorden van erkenning. En ik hoop dat we dat met elkaar kunnen voortzetten. En mijnheer Van Dam, om u dan toch maar aan te spreken zoals u mij ook aansprak. Het BMC-rapport die laat geen ruimte voor een dichtgetimmerd coalitieakkoord. En als ik dat aan u gepresenteerd had, aan uw raad, dan had de slogan van de avond geweest dat ik zaken door uw strot had geduwd en dat had ik niet gewild. Want zoals mijnheer Wörsdörfer net ook aangeeft, we willen graag samen met de raad, samen met u, samen met de stad, de mensen die hier wonen, samen met onze ondernemers en maatschappelijke partners, komen tot een collegewerkprogramma. Dus we komen nog met elkaar te spreken. En de vragen die u mij gesteld hebt over hoe, wie, wat, waarom, die gaan we uitwerken in datzelfde collegewerkprogramma. Er zijn mij vragen gesteld over de financiën en daar hebben we een begrotingsraad voor. We gaan het nog uitwerken in het collegewerkprogramma, samen met u. En het is niet de bedoeling dat we hier het geld verbrassen, het is zeker niet de bedoeling dat we hier de burgers gaan opzadelen, de inwoners van Rijswijk met gigantische belastingverhogingen en dergelijke. Sterker nog, we hebben het oude financiële profiel van twee colleges terug, het vorige college en nu ook dit aankomende college hebben we de financiële paragraaf identiek overgenomen. Dus ik ga ervan uit dat mijnheer Van Enk en de heer Van Dam en de ex-coalitiepartners heel goed weten hoe die financiële paragraaf in elkaar steekt. Er zijn mij ook vragen gesteld zoals onderwerpen als het azc, en ik wil daarbij graag aangeven dat wij democratische besluiten nemen in deze gemeenteraad en dat geldt voor meer zaken, ook de jeugdzorg, mijnheer Van Enk, uiteraard heeft dat nog steeds prioriteit. En we hebben verschillende kadernota's met elkaar vastgesteld de afgelopen vier jaar, dat hebben we in goede harmonie en vaak unaniem gedaan in deze raad en ik hoop dat de komende periode weer met u unaniem te doen en dat we verder kunnen werken aan de uitvoeringsagenda's die daaruit voortgevloeid zijn. Want we zijn zo goed op de goede weg. En voorzitter, ik denk dat ik het daarbij voor vanavond ook bij zou willen laten. Ik ga graag met u de nieuwe, dat nieuwe tijdspad tegemoet om de komende vier jaar te gaan staan voor onze stad, er komen flinke opgaves op ons af, wederom. We weten niet hoe de wereld weer opnieuw in de brand staat wellicht, we hebben een coronavirus gehad en die schijnt weer op te laaien zoals we zien. We hebben een asielcrisis, we hebben een crisis rondom de woningmarkt, we hebben jeugdzorg, we hebben onderwijs. Ze hebben allemaal de revue gepasseerd en we hebben elkaar nodig, niet alleen het college, we hebben de hele raad nodig om daar weer goed uit te komen en daar wil ik graag met u samen de strijd voor aangaan de komende vier jaar. Voorzitter, ik laat het daar graag bij in deze termijn.

De voorzitter: Dames en heren, ik stel voor om de commentaren en toelichting op het coalitieakkoord hiermee te beëindigen. Het wordt uitgevoerd. Je wordt gehoord. Ik stel voor om de discussie hierover af te sluiten en ik vraag mevrouw Bentvelzen om het coalitieakkoord nu officieel aan de voorzitter van de raad en de burgemeester van de stad te overhandigen. Mevrouw Bentvelzen, u heeft het woord.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, met heel veel genoegen bied ik u dit coalitieakkoord aan voor de komende periode 2022-2026. Gezonde groei, Rijswijkse koers. Alsjeblieft.

De voorzitter: Dank u wel. Dames en heren. Ik stel vast dat dit coalitieakkoord wordt gesteund door negentien zetels in de raad en daarmee biedt het voldoende basis en uitzicht en vertrouwen om een college van B en W samen te stellen. Daar komen we dus nu aan toe. En ik zou de deelnemende fracties van de coalitie willen vragen wie zij voorstellen als kandidaat-wethouder. Dan gaat zo de procedure beginnen. Ik begin bij de fractie Beter Voor Rijswijk.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Wij stellen voor om Larissa Bentvelzen voor te dragen als wethouder voor de komende periode.

De voorzitter: Fractie van GroenLinks.

De heer Van 't Eind: Dank u wel, voorzitter. Wij stellen de heer Mark Wit voor als wethouder voor de komende periode.

De voorzitter: Fractie van D66.

Mevrouw Woudstra: Met veel plezier en genoeg kondigen wij Armand van de Laar aan als voorgestelde wethouder voor de komende periode.

De voorzitter: Fractie van de VVD.

De heer Sleddering: Dank, voorzitter. En wij stellen voor Werner van Damme als wethouder voor de VVD in dit prachtige college.

De voorzitter: Fractie van de PvdA.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, last but not least, wij stellen als partij Gijs van Malsen voor als wethouder voor de Partij van de Arbeid.

De voorzitter: Dank u wel.

9. Onderzoek geloofsbrieven, beëdiging en installatie van vijf wethouders

De voorzitter: Wij hebben vijf kandidaat-wethouders, dan volgen we nu de procedure om bij stemming te kijken wie er wethouder wordt. Daarvoor dienen eerst denk ik de geloofsbrieven te worden gecheckt. Daar is een commissie voor, begrijp ik. Is dat helder? Ja, dat is de commissie geloofsbrieven en allerlei andere dingen. Die commissie kan nu aan de gang met de controle op de geloofsbrieven. Daar gaan we even naar kijken, daarom schors ik de vergadering. Dames en heren, leden van de raad en andere belangstellenden. Ik zie dat de voorzitter commissie geloofsbrieven al terug is dus we gaan zo beginnen. Wilt u even snel uw plek innemen?

Mevrouw Harmsen: Ja. Ik sta er klaar voor. Zit u al?

De voorzitter: U hebt het woord helemaal niet. Ik beëdig de schorsing, ik geef de voorzitter van de commissie van stemopneming het woord, mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. De commissie uit de raad van de gemeente Rijswijk in wier handen werd gesteld de geloofsbrieven en verdere bij de Kieswet en Gemeentewet gevorderde stukken rapporteert de raad van de gemeente Rijswijk dat zij de stukken heeft onderzocht en in orde bevonden voor de volgende personen: Larissa Bentvelzen, Werner van Damme, Armand van de Laar, Gijs van Malsen en Mark Wit. Benoemd tot lid van de raad, mag ik het al meteen zeggen? Van de gemeente Rijswijk, ja. Gebleken is dat de benoemden aan alle in de Gemeentewet ...

De voorzitter: Ze zijn niet benoemd, ze zijn kandidaat. Dus u beoordeelt of ze geschikt zijn als kandidaat.

Mevrouw Harmsen: Ja. Ja, maar ze zijn dus al eerder benoemd tot lid van de raad, allemaal. Nee, ik lees gewoon voor. Maar goed, gebleken is dat de benoemden aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet en geadviseerd wordt tot de benoeming tot wethouder van de gemeente Rijswijk van bovengenoemden.

De voorzitter: Oké, de commissie geloofsbrieven constateert dus dat er geen beletsel is voor voordracht en benoeming. Dan komt er nog een mededeling van de burgemeester. De burgemeester heeft een externe integriteitstoets gedaan naar deze vijf kandidaten, door een extern bureau. Ik heb er ook zelf naar gekeken, ik heb het besproken met de kandidaten, en ik kan u melden dat er geen belemmeringen zijn dat deze kandidaten tot wethouder worden benoemd. Dat betekent dat alle formele toegangsvereisten voldaan zijn en we nu over kunnen gaan tot de stemming over de vijf kandidaten. U hebt een stembrief voor u liggen, die kunt u nu invullen. Dan worden ze opgehaald en dan kan diezelfde commissie de stemopneming doen en dan horen we heel snel wie er gekozen is. Dus u kunt nu de stembrieven invullen, gaat uw gang. Oké, de commissie stemopneming kan aan de slag. Ik schors de vergadering, dan kunt u nog even in de wandelgangen een hapje nemen of even de benen strekken. Niet te lang. Dames en heren, leden van de raad en anderen, wilt u uw plaats innemen? Ik zie mevrouw Harmsen al klaarstaan met de uitslag. Ik beëindig de schorsing, geef het woord aan de voorzitter van de stemopnemingscommissie, mevrouw Harmsen. Wat is de uitslag?

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Er waren 31 stembiljetten, er waren 775 stemmen waarvan 774 geldig, en één ongeldige stem. Vervolgens hebben wij alles geteld, het klopt ook allemaal weer. Ik ga nu per persoon de stemmen vertellen. Mevrouw Van Bentvelzen: voor 30, tegen 1. De heer Wit: voor 28, tegen 3. De heer Van de Laar: voor 29, tegen 2. De heer Van Damme: voor 30, tegen 1. De heer Van Malsen: voor 22, tegen 8, ongeldig 1. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dames en heren, daarmee verklaar ik de kandidaten benoemd. Ja, is wel . Om de formaliteiten af te ronden moeten we nog één ding doen. Heel graag roep ik de kandidaten naar voren. Dan gaan we de verklaring en de belofte afleggen. Even kijken, ben ik verstaanbaar of niet? Ja, hij doet het? Oké, kom maar naast mij staan. Alle vijf. Nee, ik ga jullie één om één naar voeren noemen. Ga maar hier staan. Geachte wethouders, ik ga nu de verklaring en de belofte voorlezen en dan gaat u dat bevestigen door het uitspreken van de zin: dat verklaar en belof ik. Dan gaan we straks één voor één gaat u dat doen. Bij de microfoon. Dat is die. Even kijken. Er mogen foto's gemaakt worden maar u onttrekt wel de rest van de raad het zicht. Dus dat moet allemaal ... Weet je, we kunnen het straks gewoon even rustig doen als de plichtigheid even gedaan is. Ik ga nu de verklaring en de belofte voorlezen. Ik verklaar dat ik om tot wethouder benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gunst of gift heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en belof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik belof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen, en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen. Dan wil ik nu graag de bevestiging. Mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Dat verklaar en belof ik.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Wit.

De heer Wit: Dat verklaar en belof ik.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Dat verklaar en belof ik.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Van Damme.

De heer Van Damme: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: De heer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Gefeliciteerd. Dames, heren, u kunt gaan starten. Ik schors de vergadering. Ik schors de vergadering voor enkele minuten voor de persoonlijke gelukwensen. Dames en heren, leden van de raad en vers benoemde wethouders, wilt u uw plaatsen innemen? We moeten nog een paar dingen doen. Ja jongens, het is wat het is, we moeten gewoon dit even doen. Dames en heren, wilt u uw plaatsen innemen, de vergadering gaat verder. Even volhouden nog. Oké. Dames en heren, ik heropen de vergadering, ik zie dat het college is geïnstalleerd en op hun plek zit. Ik wou graag toch nog even mevrouw Bentvelzen het woord geven als leader of coalition. En als eerste loco, om nog het woord te richten tot de formateur. Mevrouw Bentvelzen, gaat uw gang. Ja, we zijn toch met de katheders bezig dus vooruit maar.

Mevrouw Bentvelzen: Ja voorzitter, dank. Mijn kaartje zit daar nog niet in want die zit daar weer in, dus ik dacht ik doe maar even via hier. Ik kan er heel veel woorden aan vuilmaken maar Martin, jij hebt er ongelooflijk veel tijd, geduld en energie in gestoken. Dus ontzettend bedankt daarvoor, ik heb strakjes hierachter nog iets wat we je willen meegeven als blijk van waardering van wat je voor ons gedaan hebt. En we houden vast wel contact, aangezien jij in dezelfde, nou, mooie functie zit als dat wij mogen gaan zitten vanaf nu. Dus nogmaals, hartstikke bedankt.

De voorzitter: Het cadeau staat in de hoek. Mijnheer Wörsdörfer, dank voor uw aandacht, best man of Rijswijk. We gaan elkaar nog wel zien. Heel veel dank.

10. Onderzoek geloofsbrieven, beëdiging en installatie van benoemd verklaarde leden

De voorzitter: Dan gaan we nu over naar het volgende agendapunt, dat is de aanvulling van de gemeenteraad. Er zijn drie zetels open. Die worden nu direct gevuld met de fracties die een wethouder hebben afgeleverd. Ik stel voor dat we de procedure daarvoor starten en dat begint bij de kandidaten op de lijst. Dat gaat vanzelf. Dus de commissie geloofsbrieven kan nu weer aan de gang om wat zaken te regelen. Ik schors de vergadering voor enkele minuten. Dames en heren, wilt u uw plaatsen weer innemen? Ik zie mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ik beëdig de schorsing, ik geef het woord aan mevrouw Harmsen als voorzitter van de commissie stemopneming. Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Oké. Ja. Aan de raad, de commissie van de raad van de gemeente Rijswijk in wier handen werd gesteld de geloofsbrieven en verder bij de Kieswet gevorderde stukken op dinsdag 21 juni 2022 benoemd tot lid van de raad van de gemeente Rijswijk, rapporteert de raad van de gemeente Rijswijk dat zij de stukken heeft onderzocht en in orde bevonden van de volgende personen: de heer Dennis Cupedo, de heer Winfried Smith en de heer Erik van der Veer. Gebleken is dat de benoemde aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet en geadviseerd wordt tot de toelating als lid van de raad van de gemeente Rijswijk van bovengenoemde raadsleden. De commissie.

De voorzitter: Dank u wel. U bent hierbij benoemd verklaard, dan roep ik u naar voren om de verklaring en de belofte af te leggen. Ja, u mag er ook wel even voor staan, lijkt me heel goed. Kandidaten hier graag. Oké ik lees de verklaring en de belofte voor en dan beantwoordt u met dat verklaar en belof ik. Daar gaan we. Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en belof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik belof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen, en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen. Mijnheer Smith.

De heer Smith: Dat verklaar en belof ik.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dat verklaar en belof ik.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Cupedo.

De heer Cupedo: Dat verklaar en belof ik.

De voorzitter: Dan bent u hierbij volledig geïnstalleerd. Ik schors de vergadering voor felicitaties. Dames en heren, leden van de raad, wilt u uw plaats innemen? We zijn er bijna. Dames en heren, leden van de raad, wilt u direct uw plaats innemen, we zijn bijna aan het eind van de vergadering. Dames en heren, ik heropen de vergadering.

11. Benoemingen in commissies

De voorzitter: Stel aan de orde het laatste agendapunt, benoemingen in commissies. Ik heb hier de benoemingen voor mij. De rekeningcommissie veiligheidsregio is één kandidaat, dat is Constantijn Dolmans. In de interne commissie hebben we de auditcommissie, daar hebben we als plaatsvervangend lid Elze Woudstra. En verder als voorzitter Constantijn Dolmans en als plaatsvervangend voorzitter Udo Oelen. Dat zijn vier voordrachten en vier benoemingen. Ik stel voor om dat per acclamatie te doen. Gefeliciteerd, u bent benoemd.

12. Sluiting

De voorzitter: Dames en heren, er zijn geen verdere agendapunten. Ik sluit de vergadering en ik zie u hiernaast.